

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

1/јануар 2012.
година LII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 1
јануар 2012.
година LII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на
основу Споразума о преносу оснивачких права
бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Мирко Цветковић, министар финансија

Уређивачки одбор
Горан Радосављевић, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Горан Радосављевић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и савремена мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2012 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права и пореза на капитални добитак приликом улагања непокретности у капитал друштва са ограниченом одговорношћу 13

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета услуге продаје карата и других услуга који, на основу уговора закљученог са Градском управом града Београда, Секретаријатом за саобраћај, Дирекцијом за јавни превоз, врши обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ doo 17
 2. Порески третман промета димничарских услуга 20
 3. Пореска стопа ПДВ која се примењује на промет штрудле са маком и штрудле са орасима 22
 4. Порески третман промета нафте и нафтних деривата са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ 23
 5. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз рвачких борилишта потребних за организацију предстојећег Европског шампионата у рвању 25
 6. Право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана 27
 7. Право обвезника ПДВ – туристичке агенције да смањи основицу за обрачунавање ПДВ за промет јединствене туристичке услуге у случају смањења накнаде за ту услугу 29
-

8. Порески третман промета моторних возила са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ	31
9. Порески третман промета базних уља која се користе у производњи моторних и индустријских уља, као и хидрауличних и моторних уља са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ	33
10. Одређивање времена промета услуга и исказивање податка о датуму промета услуга у рачуну који обвезник ПДВ издаје примаоцу услуга	37
11. Порески третман промета услуга омогућавања приступа путем интернета телевизијском или радио програму, преносу одређених догађаја или видеотеци са разним мултимедијалним садржајима (тзв. WEB TV услуге)	39
12. Да ли долази до измене пореске основице за промет добара, односно услуга у случају уговарања валутне клаузуле када обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга утврди основицу за обрачунавање ПДВ и износ обрачунатог ПДВ у домаћој валути примењујући средњи курс централне банке на дан настанка пореске обавезе, при чему се плаћање накнаде за тај промет врши по продајном курсу пословне банке на дан плаћања?	41
13. Порески третман промета моторног возила који врши физичко лице са пребивалиштем на територији АПКМ и боравиштем на територији Републике ван АПКМ лицу са пребивалиштем на територији Републике ван АПКМ	43
14. Порески третман промета добара без накнаде, набављених од другог лица, који врши обвезник ПДВ	44

-
15. Основица за обрачунавање ПДВ у случају када обвезник ПДВ који је извршио промет добара или услуга и по том основу доделио купцу добара, односно примаоцу услуга бодове у одређеној вредности, изврши промет других добара или услуга имаоцу бодова за који накнаду наплаћује у новцу и/или раније додељеним бодовима 46
16. Право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана ако купац првог стана не исплати уговорену цену стана са ПДВ продавцу већ, на основу уговора о асигнацији, привредном друштву коме продавац стана дугује новчана средства за извршене радове на објекту у којем се налази стан 47
17. Порески третман промета пшенице 49
18. Порески третман набавке моторног возила у Републици Србији коју из добијених новчаних средстава врши Добротворна организација Савеза Хришћанских Баптистичких Цркава у Србији 51

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. а) Порески третман прихода од камате по основу дужничких хартија од вредности које оствари нерезидентно правно лице 53
- б) Да ли нерезидентно правно лице продајом односно другим преносом уз накнаду дужничких хартија од вредности остварује капитални добитак? 53
2. Порески третман исплата накнада нерезидентним правним лицима по основу преношења права коришћења рачунарског програма резидентном обвезнику, које се врше у оквиру спровођења пројекта „Истраживање и развој у јавном сектору“, финансираног из средстава кредита Европске инвестиционе банке, зајма Европске банке за развој Савета Европе, средстава ИПА Програма и средстава која обезбеђује Република Србија 54
-

-
3. Порески третман прихода које оствари нерезидентни обвезник – агенција која заступа извођача естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици, од резидентног обвезника – организатора догађаја. 58

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Утврђивање пореске основице код опорезивања капиталног добитка оствареног продајом удела у имовини привредног друштва од стране физичког лица – оснивача и власника тог привредног друштва, у случају када се накнада за пренос удела не врши у новчаном облику већ се врши преносом права својине на одређеној непокретности, са становишта опорезивања прихода физичких лица. 59
2. Порески третман прихода које оствари физичко лице које је ангажовано као консултант на реализацији пројеката који се финансирају из средстава ИПА фонда. 62
3. Порески третман примања која запослени остварују од синдиката, из средстава која обезбеђује и уплаћује послодавац на терет сопствених средстава. 65
4. Обавеза плаћања пореза на доходак грађана на приход од давања у закуп непокретности. 68

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на употребу моторних возила од стране особа са инвалидитетом прописаног степена инвалидности и родитеља вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину. 71
-

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

1. Да ли дипломатска и конзуларна представништва имају право на ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања за послове неживотног осигурања? 75

ТАКСЕ

1. Да ли постоји могућност ослобођења од плаћања републичке административне таксе приликом издавања визе за краћи, односно приврени боравак странаца у Републици Србији? 77

ЦАРИНЕ

1. Обрачун плаћања царинских дажбина за робу која се након поступка активног оплемењивања у Републици Србији пушта у слободан промет 79
 2. Царински третман увоза половних грађевинских машина (опреме) 81
 3. Царињење робе на коју складиштар има заложно право 82
 4. Примена члана 290. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом (употребна дозвола за царинско складиште) 85
 5. Могућност да фудбалски клуб буде ослобођен од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке MAN, тип NU 313 15m-CNG, година производње 2001, које је предмет донације 87
 6. Поступак преноса власништва над робом која се налази под царинским надзором и њеног каснијег извоза 89
-

ИЗБЕГАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Порески третман накнаде за ангажовање физичких лица – страних консултаната са аспекта примене Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Словенијом и Републиком Хрватском 93
2. Порески третман камате утврђене по трансферним ценама (у конкретном случају, камате која прелази износ који би се утврдио методом „ван дохвата руке“) са аспекта примене Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Холандијом. 97

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли је исправан део Конкурсне документације у коме је предвиђена могућност да се при реализацији набавке (потписивање уговора) набаве 10% мање или више медицинских кревета у односу на број у Обрасцу понуде и моделу уговора, где је и предвиђена та могућност? 99
 2. У којој врсти поступка је могућа реализација кампање „Кликни безбедно“ Министарства културе, информисања и информационог друштва, чији фокус би било оглашавање у медијима у циљу заштите деце на Интернету, како би се са свим члановима групе одабраних штампаних медија са националном покривеношћу (Блиц, Вечерње новости, Прес, Курир, Време и НИН) истовремено уговориле ове услуге? 101
-

-
3. Да ли у оквиру спровођења пројекта Националног инвестиционог плана Министарство економије и регионалног развоја, као наручилац, које је закључило уговор о извођењу радова са извођачима радова и директним корисницима пројекта, може да спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива за јавне набавке за извођење додатних радова, за која су средства обезбеђена у буџету локалне самоуправе, или наведену врсту поступка за додатне радове спроводи локална самоуправа, у складу са чланом 24. став 1. тачка 7) Закона о јавним набавкама?
Да ли се по спроведеном преговарачком поступку без објављивања јавног позива за додатне радове закључује анекс основног или посебан уговор о извођењу додатних радова, а у складу са чланом 24. став 1. тачка 7) Закона? 103
4. Да ли Институт за стандардизацију Србије испуњава услове из члана 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, односно да ли су наручиоци дужни да примењују Закон о јавним набавкама у случају када им своје услуге, у својству понуђача, пружа Институт? 105
5. Да ли Факултет техничких наука у Новом Саду може, за набавку рачунара и рачунарске опреме, да примени рестриктивни поступак, применом члана 22. став 3. Закона о јавним набавкама, с обзиром да није у могућности да прецизно одреди количину потребне рачунарске опреме за 2012. годину?..... 108
6. Да ли ЈКП „Београд пут“ може део услуга, додељених од стране надлежне институције града Београда, да додели правним или физичким лицима на основу спроведених поступака јавних набавки, односно да ли је поступање у том смислу у супротности са одредбом члана 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама?
Да ли ЈКП „Београд пут“ може део услуге одржавања улица општинских путева, путева ван насеља и путева у насељу у зимском периоду 2011/2012 године, које су додељене од стране надлежне институције града Београда, да додели правним или физичким лицима на основу спроведених поступака јавних набавки, односно да ли је за тај део услуга дужан да примени Закон о јавним набавкама или не?..... 110
-

-
7. Да ли се на набавку услуга мобилне телефоније заједно са одређеном количином мобилних телефона које Теленор даје својим корисницима услуга за 1 динар по телефону, може применити одредба члана 7. став 1. тачка 9) Закона о јавним набавкама односно да ли је наручилац у том случају ослобођен примене Закона о јавним набавкама?
Да ли се тако дати телефони могу сматрати, не добром у смислу Закона о јавним набавкама, већ једном бенефицијом, попустом оператера коју он кроз своју пословну политику даје својим претплатницима, односно корисницима?
С обзиром да на тржишту Србије постоји више мобилних оператера, да ли постоји обавеза наручилаца да упуте позив свим оператерима или наручилац може да бира са којим ће оператером мобилне телефоније сарађивати? 112
8. Да ли Фондација за решавање стамбених потреба младих наставних и научних радника и уметника Универзитета у Новом Саду може да додели уговор о јавној набавци радова на изградњи другог стамбеног објекта у преговарачком поступку без објављивања јавног позива, у складу са одредбама члана 24. став 1. тачка 8) Закона о јавним набавкама, након што је претходно спроведен отворен поступак јавне набавке за извођење исте врсте радова на изградњи првог стамбеног објекта и закључен уговор са изабраним понуђачем 9. јуна 2010. године, при чему је могућност изградње још једне зграде по истом пројекту била остављена у првој објави јавног позива? 115
-

-
9. Да ли се Фондација за решавање стамбених потреба младих научних радника и уметника Универзитета у Нишу сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама, односно да ли у смислу члана 3. став 1. тачка 4) Закона о јавним набавкама обавља делатност од општег интереса? 117
10. Да ли Републички завод за статистику испуњава услове из члана 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, односно да ли су наручиоци дужни да примењују Закон о јавним набавкама у случају када им своје услуге, у својству понуђача, пружа Републички завод за статистику? 120
11. а) Да ли је наручилац прекршио Закон о јавним набавкама када је, по спроведеном поступку јавне набавке, закључио годишњи уговор о јавној набавци, који садржи податке о уговореним јединичним ценама, а не садржи јасно изражену коначну цену (вредност) набавке, с тим да је „саставни део уговора и образац понуде изабраног понуђача који садржи јединичне цене“? 124
- б) Да ли је наручилац поступио супротно члану 27. Закона о јавним набавкама у случају када је пре покретања поступка предметну набавку предвидео Планом набавки, али у плану није наведена процењена вредност јавне набавке, већ је иста предвиђена одлуком о покретању поступка јавне набавке и у тренутку покретања поступка наручилац је имао обезбеђена средства у буџету? 124
-

12. Да ли Јавно предузеће Завод за изградњу града Нови Сад, као наручилац, може да спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива за набавку опреме за третман отпадних вода, из средстава која је обезбедио Уговором о донацији са шведском агенцијом за економски и регионални развој Tillvaxtverket, ако због техничких, односно уметничких разлога предмета јавне набавке или из разлога повезаних са заштитом искључивих права набавку може испунити само одређени понуђач?..... 125

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у јануару месецу 2012. године 127

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права и пореза на капитални добитак приликом улагања непокретности у капитал друштва са ограниченом одговорношћу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-500/2011-04 од 26.12.2011. год.)

1. Са сцановишија Закона о порезима на имовину

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11 и 78/11, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Према одредби члана 31. став 1. тачка 3) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се код улагања апсолутних права у капитал резидента Републике Србије – акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу.

С тим у вези, код улагања права својине на непокретности у капитал резидента Републике Србије који је по правној форми друштво са ограниченом одговорношћу, по ком основу преносилац права – улагач стиче удео у том друштву, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, порез на пренос апсолутних права се не плаћа.

2. Са стиановишиџа Закона о порезу на доходак грађана

Према одредби члана 72. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС, у даљем тексту: Закон), капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретностима.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама Закона (члан 72. став 5. Закона).

Продајном ценом, за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, при чему се као уговорена,

односно тржишна цена узима цена без пореза на пренос апсолутних права (члан 73. ст. 1. и 2. Закона). Набавном ценом, за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са Законом (члан 74. став 1. Закона).

Према прописима којима се уређују привредна друштва, члан друштва са ограниченом одговорношћу стиче удео у основном капиталу друштва сразмерно вредности улога.

У случају када обвезник – физичко лице оснује привредно друштво (друштво са ограниченом одговорношћу), у које као неновчани улог уноси непокретност – локал (у конкретном случају) и по том основу као оснивач стиче удео у основном капиталу тог друштва, Министарство финансија сматра да се, у том случају, ради о преносу стварних права на непокретностима (локалу) уз накнаду, у смислу члана 72. став 1. тачка 1) Закона. С тим у вези, уколико постоји разлика између вредности по којој је предметна непокретност унета у новоосновано друштво (а која је утврђена у складу са прописима који уређују привредна друштва) и њене набавне вредности (цена по којој је обвезник стекао стварно право на непокретности, односно цена коју је утврдио порески орган сагласно Закону), Министарство финансија сматра да приход који по том основу оствари физичко лице, је предмет опорезивања порезом на капитални добитак сагласно одредбама чл. 72. до 77. Закона.

- Сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају утврђује све чињенице које су од значаја за опредељење пореског третмана прихода, сагласно одредби члана 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 53/10).

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета услуге продаје карата и других услуга који, на основу уговора закљученог са Градском управом града Београда, Секретаријатом за саобраћај, Дирекцијом за јавни превоз, врши обвезник ПДВ – „Аrex Solution Technology“ доо

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-55/2012-04 од 30.1.2012. год.)

Одредбом члана 42. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је обвезник дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

Обавеза издавања рачуна из става 1. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ (члан 42. став 2. Закона).

Према одредбама става 3. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;

4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;

5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;

6) износ основице;

7) пореску стопу која се примењује;

8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;

9) напомену о пореском ослобођењу.

Сагласно одредби члана 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Према одредби члана 2а Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04, 67/05 и 4/12, у даљем тексту: Правилник), обвезник ПДВ који по основу примљене накнаде у целокупном износу за одређена добра и услуге преда бонове, картице и сл, а којима се плаћа вредност испоручених добара и примљених услуга у моменту промета, нема обавезу издавања рачуна из члана 42. став 1. Закона.

У случају када обвезник ПДВ, на основу уговора закљученог са Републиком, њеним органима, органима територијалне аутономије или локалне самоуправе, наплаћује јединствену накнаду за промет добара и услуга који врше друга лица, рачун за промет тих добара и услуга издаје обвезник ПДВ који наплаћује јединствену накнаду, о чему доставља обавештење лицима која врше тај промет у року од пет дана по истеку календарског месеца (члан 11а став 1. Правилника).

Јединственом накнадом из става 1. овог члана сматра се накнада која се наплаћује за промет добара и услуга који врши више лица (члан 11а став 2. Правилника).

Одредбом члана 46. став 1. Закона прописано је да је обвезник дужан да, ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ, води евиденцију која обезбеђује вршење контроле.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 67/05, у даљем тексту: Правилник о евиденцији), обвезник је дужан да, сагласно члану 46. став 1. Закона, ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ, води евиденцију о промету добара и услуга на начин који омогућава контролу обрачунавања и плаћања ПДВ у сваком пореском периоду.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, а у конкретном случају, имајући у виду да су орган локалне самоуправе – Градска управа града Београда, Секретаријат за саобраћај, Дирекција за јавни превоз и обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо закључили уговор, према којем обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо, између осталог, врши продају карата за јавни линијски превоз путника у Београду, наплаћује јединствену накнаду за промет услуга превоза који врше превозници – учесници Интегрисаног тарифног система, и ту накнаду у потпуности преноси Дирекцији за јавни превоз, рачун за промет услуга превоза издаје обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо и о томе доставља обавештење превозницима – учесницима Интегрисаног тарифног система. По том основу, а с обзиром да се наплата јединствене накнаде за превоз путника врши у целокупном износу, пре извршене услуге превоза, и да се купљеним картама за превоз фактички плаћа услуга превоза у моменту промета, обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо не издаје рачун из члана 42. став 1. Закона, већ се рачун из члана 11а став 1. Правилника истовремено сматра и авансним и коначним рачуном, на основу којег обвезник ПДВ – прималац рачуна може да оствари право на одбитак претходног пореза уз испуњење осталих услова прописаних одредбама члана 28. Закона. Овај рачун треба да садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у обвезника – издаваоца рачуна, месту и датуму издавања и

редном броју рачуна, називу, адреси и ПИБ–у обвезника – примаоца рачуна, основу за авансно плаћање, врсти и количини продатих карата, износу пореске основице, пореској стопи која се примењује (8%) и износу обрачунаог ПДВ. У пореској пријави (Образац ПППДВ) коју подноси обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо за порески период не исказује се податак о износу ПДВ обрачунаог и исказаног у рачуну из члана 11а став 1. Правилника који овај обвезник ПДВ издаје за промет услуга превоза који врше превозници – учесници Интегрисаног тарифног система, с обзиром да је реч о ПДВ који не дугује обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо. Поред тога, евиденција коју је обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо дужан да води у складу са одредбом члана 46. став 1. Закона и одредбама Правилника о евиденцији, за сваки порески период, мора да садржи, између осталог, и податак о износу новчаних средстава која овај обвезник ПДВ преноси Дирекцији за јавни превоз.

Министарство финансија напомиње да за промет услуга превоза путника у Београду који врше обвезници ПДВ – учесници Интегрисаног тарифног система, ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 8%. За промет услуге продаје карата и других услуга који, на основу уговора закљученог са Градском управом града Београда, Секретаријатом за саобраћај, Дирекцијом за јавни превоз, врши обвезник ПДВ – „Арех Solution Technology“ доо ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 18%. Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом.

2. Порески третман промета димничарских услуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00039/2012-04 од 23.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 12) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет комуналних услуга.

Сагласно одредби члана 12. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 65/05, 63/07 и 29/11), комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају се:

- 1) пречишћавање и дистрибуција воде;
- 2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;
- 3) производња и снабдевање паром и топлом водом;
- 4) превоз путника у градском саобраћају;
- 5) одржавање чистоће у градовима и насељима у општини;
- 6) уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина;
- 7) одржавање улица, путева и других јавних површина и јавне расвете у градовима и другим насељима;
- 8) одржавање депонија;
- 9) уређење и одржавање гробља и сахрањивање.

Сходно наведеним законским и подзаконским одредбама, промет димничарских услуга опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да се предметне услуге не сматрају услугама из члана 23. став 2. тачка 12) Закона и члана 12. Правилника за које је прописано опорезивање по посебној стопи ПДВ од 8%.

3. Пореска стопа ПДВ која се примењује на промет штрудле са маком и штрудле са орасима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1197/2011-04 од 19.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу која тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно наведеним законским одредбама, на промет штрудле са маком и штрудле са орасима ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 18%. Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом.

4. Порески третман промета нафте и нафтних деривата са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 110-00-462/2011-04 од 18.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 61. Закона о ПДВ прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 2. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05 и 68/11, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, као и на промет који се врши са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Одредбама члана 10. ст. 1. и 2. Уредбе прописано је да се на промет домаћих добара (добра домаћег порекла и добра страног

порекла која су стављена у слободан промет на територији Републике ван АПКМ) који изврше обвезници ПДВ са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ не плаћа, а обвезници ПДВ имају право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, под условом да су добра отпремљена на територију АПКМ уз образац ЕЛ – Евиденциони лист који попуњава Посебно одељење.

Ставом 3. истог члана Уредбе предвиђено је да је пре попуњавања Евиденционог листа из става 2. овог члана обвезник ПДВ дужан да Посебном одељењу достави рачун, односно други документ о промету добара, који садржи:

- назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- место и датум издавања и редни број рачуна;
- назив и адресу примаоца рачуна;
- врсту, количину, цену по јединици мере и вредност

добара.

Као доказ да су добра из става 1. овог члана отпремљена на територију АПКМ, у складу са ставом 4. истог члана Уредбе, служе:

- Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења;
- извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, односно доказ о уплати новчаних средстава од стране примаоца добара – физичког лица са територије АПКМ на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара;
- доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије или пословној банци, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама.

Према одредби члана 10. став 5. Уредбе, за обвезнике ПДВ који врше промет нафте и нафтних деривата са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, као докази да су ова добра отпремљена на територију АПКМ, поред доказа из става 4.

овог члана, служи и доказ о плаћеном ПДВ за унос нафте и нафтних деривата на територију АПКМ.

Сагласно наведеним одредбама Закона о ПДВ и Уредбе, обвезник ПДВ који врши промет нафте и нафтних деривата са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ није дужан да за промет тих добара обрачуна и плати ПДВ, а има право на одбитак претходног пореза по том основу, под условом да поседује доказе да су предметна добра отпремљена на територију АПКМ, и то: Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења, извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, односно доказ о уплати новчаних средстава од стране примаоца добара – физичког лица са територије АПКМ на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије или пословној банци, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама, као и доказ о плаћеном ПДВ за унос нафте и нафтних деривата на територију АПКМ. Овим доказом сматра се документ из којег се неспорно може закључити да је за унос нафте и нафтних деривата на територију АПКМ обрачунат ПДВ и документ да је тако обрачунати ПДВ плаћен.

5. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз рвачких боришта потребних за организацију предстојећег Европског шампионата у рвању

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-01240/2011-04 од 16.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ

испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка 6) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу са наведеним законским одредбама, на увоз рвачких борилишта потребних за организацију предстојећег Европског шампионата у рвању, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом, с обзиром да за увоз ових добара одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

6. Право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-11/2012-04 од 12.1.2012. год.)

Одредбом члана 56а став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Према одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15m² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана (члан 56а став 3. Закона).

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 3. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 3. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 3. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 5. Закон).

Према одредбама члана 56а став 6. Закона, право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;

2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;

3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;

4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Сагласно одредби члана 29. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), право на рефундацију ПДВ из члана 22. овог закона (члан 56а Закона) може се остварити само на основу уговора о купопродаји стана овереног после ступања на снагу овог закона, тј. од 8. јула 2007. године.

У складу са наведеним законским одредбама, право на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана може да оствари физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан, уз испуњење свих Законом прописаних услова, а по процедури предвиђеној Правилником о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефракције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05 и 63/07).

Поред тога, Министарство финансија напомиње да чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореских обавеза, као и остваривање права на рефундацију ПДВ, у сваком конкретном случају, утврђује и цени надлежни порески орган у складу са начелима предвиђеним прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

7. Право обвезника ПДВ – туристичке агенције да смањи основицу за обрачунавање ПДВ за промет јединствене туристичке услуге у случају смањења накнаде за ту услугу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1152/2011-04 од 12.1.2012. год.)

Одредбом члана 35. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да се туристичком агенцијом, у смислу овог закона, сматра обвезник који путницима пружа туристичке услуге и у односу на њих иступа у своје име, а за организацију путовања прима добра и услуге других обвезника које путници непосредно користе (у даљем тексту: претходне туристичке услуге).

Сагласно одредби става 2. истог члана Закона, туристичке услуге које пружа туристичка агенција сматрају се, у смислу овог закона, јединственом услугом.

Према одредби члана 35. став 4. Закона, основица јединствене туристичке услуге коју пружа туристичка агенција је износ који представља разлику између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова које туристичка агенција плаћа за претходне туристичке услуге, уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

Одредбом члана 35. став 7. Закона прописано је да туристичка агенција за туристичке услуге из става 1. овог члана не може да исказује ПДВ у рачунима или другим документима и нема право на одбитак претходног пореза на основу претходних туристичких услуга које су јој исказане у рачуну.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – туристичка агенција која врши промет јединствене туристичке услуге, дужна је да за тај промет обрачуна ПДВ на основицу коју утврђује у складу са одредбом члана 35. став 4. Закона и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. За промет ове услуге обвезник ПДВ – туристичка агенција издаје рачун или други документ који служи као рачун у којем нема право да исказе ПДВ. С тим у вези, у случају смањења накнаде за промет јединствене туристичке услуге, обвезник ПДВ – туристичка агенција може да измени основицу за обрачунавање ПДВ утврђену у складу са одредбама члана 35. став 4. Закона и изврши исправку дугованог ПДВ у пореском периоду у којем је дошло до смањења накнаде, ако поседује доказ о смањењу накнаде за промет јединствене туристичке услуге. У случају смањења накнаде до износа који није наплаћен за промет јединствене туристичке услуге, доказом се, између осталог, може сматрати и књижно одобрење које обвезник ПДВ – туристичка агенција издаје примаоцу јединствене туристичке услуге, односно лицу које је извршило плаћање накнаде за промет јединствене туристичке услуге.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да ако обвезник ПДВ – туристичка агенција за промет јединствене туристичке услуге исказе ПДВ у рачуну или другом документу

који служи као рачун, у том случају обвезник ПДВ – туристичка агенција има обавезу да, у складу са одредбом члана 44. став 3. Закона, тако исказани ПДВ плати.

8. Порески третман промета моторних возила са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-6/2012-04 од 11.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 61. Закона прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 2. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05 и 68/11, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, као и на промет који се врши са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Према одредби члана 8а став 1. Уредбе, на промет моторних возила са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ обрачунава се и плаћа ПДВ.

Прометом моторних возила из става 1. овог члана сматра се пренос права располагања на моторним возилима од стране лица са седиштем, односно пребивалиштем на територији АПКМ лицу са седиштем, односно пребивалиштем на територији Републике ван АПКМ (став 2. истог члана Уредбе).

Сагласно одредби члана 8б став 1. Уредбе, лице са седиштем, односно пребивалиштем на територији АПКМ, које врши промет моторних возила са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ доставља Посебном одељењу рачун, односно други документ о промету моторних возила, као и документ на основу којег је стекло право располагања на тим добрима.

Према одредбама става 2. истог члана Уредбе, рачун, односно други документ из става 1. овог члана садржи следеће податке:

- назив, односно име и презиме и адресу лица са територије АПКМ;
- место и датум промета;
- назив, односно име и презиме и ПИБ лица са територије Републике ван АПКМ;
- врсту моторног возила и друге податке о моторном возилу (нпр. број мотора, број шасије);
- цену моторног возила.

Сагласно одредби члана 8в став 1. Уредбе, Посебно одељење обрачунава ПДВ и попуњава Обрачунски лист за ПДВ.

Обрачунати ПДВ из става 1. овог члана уплаћује се на прописани уплатни рачун (став 2. истог члана Уредбе).

Одредбом члана 8в став 3. Уредбе прописано је да по уплати обрачунатог ПДВ надлежна организациона јединица Управе за трезор издаје потврду о плаћеном ПДВ.

Према одредбама става 4. истог члана Уредбе, потврда из става 3. овог члана садржи следеће податке:

- назив, односно име и презиме и адресу уплатиоца;

- датум уплате;
- број рачуна уплатиоца ако је плаћање обрачунаог ПДВ извршено преносом новчаних средстава са рачуна уплатиоца;
- износ плаћеног ПДВ;
- број уплатног рачуна са позивом на ПИБ примаоца добара;
- број Обрачуноског листа за ПДВ.

Сагласно одредби члана 8г Уредбе, обрачуноски лист за ПДВ и потврда о плаћеном ПДВ из члана 8в став 3. ове уредбе сматрају се доказима о измиренем пореским обавезама у смислу прописа којима се уређује регистрација моторних возила.

Сагласно наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет моторног возила са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, којим се сматра пренос права располагања на моторном возилу од стране лица са седиштем, односно пребивалиштем на територији АПКМ лицу са седиштем, односно пребивалиштем на територији Републике ван АПКМ, ПДВ се обрачунава и плаћа, без обзира да ли је лице које врши промет моторног возила набавило предметно возило уз пореско ослобођење у складу са чланом 10. Уредбе, односно да ли је предметно возило било регистровано на територији АПКМ. Такође, ПДВ се обрачунава и плаћа и на пренос права располагања на моторном возилу од стране лица са седиштем, односно пребивалиштем на територији АПКМ лицу са седиштем, односно пребивалиштем на територији Републике ван АПКМ, који се врши без накнаде, при чему Министарство финансија указује да у том случају документ из члана 8б став 2. Уредбе не садржи податак о цени моторног возила.

9. Порески третман промета базних уља која се користе у производњи моторних и индустријских уља, као и хидрауличних и

моторних уља са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3/2012-04 од 11.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 61. Закона прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 2. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05 и 68/11, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, као и на промет који се врши са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Одредбама члана 10. ст. 1. и 2. Уредбе прописано је да се на промет домаћих добара (добра домаћег порекла и добра страног порекла која су стављена у слободан промет на територији

Републике ван АПКМ) који изврше обвезници ПДВ са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ не плаћа, а обвезници ПДВ имају право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, под условом да су добра отпремљена на територију АПКМ уз образац ЕЛ – Евиденциони лист који попуњава Посебно одељење. Ставом 3. истог члана Уредбе предвиђено је да је пре попуњавања Евиденционог листа из става 2. овог члана, обвезник ПДВ дужан да Посебном одељењу достави рачун, односно други документ о промету добара, који садржи:

- назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- место и датум издавања и редни број рачуна;
- назив и адресу примаоца рачуна;
- врсту, количину, цену по јединици мере и вредност добара.

Као доказ да су добра из става 1. овог члана отпремљена на територију АПКМ, у складу са ставом 4. истог члана Уредбе, служе:

- Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења;
- извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, односно доказ о уплати новчаних средстава од стране примаоца добара – физичког лица са територије АПКМ на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара;
- доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије или пословној банци, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама.

Према одредби члана 10. став 5. Уредбе, за обвезнике ПДВ који врше промет нафте и нафтних деривата са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, као докази да су ова добра отпремљена на територију АПКМ, поред доказа из става 4. овог члана, служи и доказ о плаћеном ПДВ за унос нафте и нафтних деривата на територију АПКМ.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, на промет добара који врши обвезник ПДВ са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза, под условом да поседује доказе да су добра отпремљена на територију АПКМ, и то: Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења, извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, односно доказ о уплати новчаних средстава од стране примаоца добара – физичког лица са територије АПКМ на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, као и доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије или пословној банци, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама, а када је реч о обвезнику ПДВ који врши промет нафте и нафтних деривата са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, поред наведених доказа, потребно је да поседује и доказ о плаћеном ПДВ за унос нафте и нафтних деривата на територију АПКМ. Министарство финансија напомиње да нафтни деривати, у смислу одредбе члана 10. став 5. Уредбе, јесу добра која се сматрају дериватима нафте у складу са прописима којима се уређује енергетика.

С тим у вези, а с обзиром да се, према мишљењима Министарства за инфраструктуру и енергетику бр. 312-01-00609/2011-09 од 23. септембра 2011. године и 312-01-00823/2011-09 од 16. новембра 2011. године, базна уља која се користе у производњи моторних и индустријских уља (хидраулична, редукторска и остала уља), као и хидраулична и моторна уља, не сматрају дериватима нафте у смислу прописа којима се уређује енергетика, на промет ових добара који врши обвезник ПДВ са

територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, под условом да обвезник ПДВ који врши предметни промет поседује доказе из члана 10. став 4. Уредбе.

10. Одређивање времена промета услуга и исказивање податка о датуму промета услуга у рачуну који обвезник ПДВ издаје примаоцу услуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1/2012-04 од 11.1.2012. год.)

• Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбама члана 15. став 1. Закона прописано је да се услуга сматра пруженом даном када је:

- 1) завршено појединачно пружање услуге;
- 2) престао правни однос који је основ пружања услуге – у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

Према одредби члана 15. став 2. Закона, у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

Ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун (члан 15. став 3. Закона).

Сходно наведеном, услуга збрињавања паса луталица која се пружа у одређеном временском периоду сматра се пруженом даном када је престао правни однос између уговорних страна, а који произилази из правног основа пружања услуге, тј. из уговора о пружању услуге збрињавања паса луталица. У случају када се услуга збрињавања паса луталица пружа у периоду дужем од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана. Када обвезник ПДВ за промет услуге збрињавања паса луталица издаје периодичне рачуне, услуга се сматра пруженом последњег дана периода за који се издаје рачун. Примера ради, ако је обвезник ПДВ издао рачун за предметну услугу за период 2.6–24.11.2010. године, услуга се сматра пруженом дана 24.11.2010. године.

• Сагласно одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

Према одредби става 3. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;

- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о пореском ослобођењу.

Сагласно одредби члана 7. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/0, у даљем тексту: Правилник), порески обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 3. тачка 9) Закона.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, рачун за опорезиви промет услуга нарочито садржи: назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна, место и датум издавања и редни број рачуна, назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна, врсту и обим услуга, датум промета услуга, износ основице, пореску стопу која се примењује и износ ПДВ који је обрачунат на основицу.

11. Порески третман промета услуга омогућавања приступа путем интернета телевизијском или радио програму, преносу одређених догађаја или видеотеци са разним мултимедијалним садржајима (тзв. WEB TV услуге)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-7/2012-04 од 11.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице (члан 12. ст. 1. и 2. Закона).

Одредбама члана 12. став 3. тачка 4) подтач. (2) и (10) Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о телекомуникационим услугама, услугама пруженим електронским путем и радио-телевизијским услугама.

У складу са наведеним законским одредбама, место промета услуга омогућавања приступа путем интернета телевизијском или радио програму, преносу одређених догађаја или видеотеци са разним мултимедијалним садржајима (тзв. WEB TV услуге) уз кориснички налог који се додељује у процесу регистрације за коришћење услуга, је место у којем прималац услуга има седиште или пребивалиште, с обзиром да је реч о телекомуникационим услугама које се пружају електронским путем. С тим у вези, ако је место промета предметних услуга на територији Републике Србије, обвезник ПДВ – пружалац услуга је дужан да на накнаду за промет тих услуга, без ПДВ, обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, а ако место промета није на територији Републике Србије (о чему мора постојати доказ, примера ради – податак о пребивалишту из корисничког налога), у том случају не постоји ни обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ. По основу пружања тзв.

WEB TV услуга обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

12. Да ли долази до измене пореске основице за промет добара, односно услуга у случају уговарања валутне клаузуле када обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга утврди основицу за обрачунавање ПДВ и износ обрачунатог ПДВ у домаћој валути примењујући средњи курс централне банке на дан настанка пореске обавезе, при чему се плаћање накнаде за тај промет врши по продајном курсу пословне банке на дан плаћања?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-248/2011-04 од 11.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет добара и услуга или наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 24) Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 31/11), валутна клаузула је

уговарање вредности обавезе у девизама (валута обавезе) у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (валута исплате).

Плаћање, наплаћивање и пренос између резидената и између резидената и нерезидената у Републици врше се у динарима (став 2. Закона о девизном пословању).

Одредбом става 3. истог члана Закона о девизном пословању прописано је да је дозвољено уговарање у девизама у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима.

Сагласно одредби члана 44. став 7. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06, 119/08, 9/09, 4/10 и 3/11, у даљем тексту: Правилник), на рачуну 564 – Расходи по основу ефеката валутне клаузуле, исказују се негативни ефекти проистекли из заштите потраживања, пласмана и обавеза валутном клаузулом, док се сагласно одредби члана 54. став 8. Правилника, на рачуну 664 – Приходи по основу ефеката валутне клаузуле, исказују позитивни ефекти проистекли из заштите потраживања, пласмана и обавеза валутном клаузулом.

Сходно наведеном, када обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга уговори вредност промета добара, односно услуга у иностраној валути (док се плаћање те вредности врши у домаћој валути) и обрачуна ПДВ на вредност тог промета изражену у домаћој валути примењујући средњи курс централне банке који важи на дан настанка пореске обавезе, након чега дође до промене тог курса тако да се средњи курс централне банке на дан настанка пореске обавезе разликује од средњег курса централне банке на дан плаћања, приход, односно расход који се оствари по том основу не доводи до обавезе измене пореске основице у смислу одредаба члана 21. Закона, с обзиром да се тако остварени приход, односно расход сматра ефектом по основу

заштите одређеног потраживања валутном клаузулом. Такође, према мишљењу Министарства финансија, измена пореске основице не врши се ни када је уговорена примена неког другог курса централне банке, односно курса пословне банке, уз напомену да у том случају обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга утврђује основицу за обрачунавање ПДВ и износ обрачунаог ПДВ у домаћој валути примењујући уговорени курс који важи на дан настанка пореске обавезе. Међутим, када за промет добара, односно услуга обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга утврди основицу за обрачунавање ПДВ и износ обрачунаог ПДВ у домаћој валути примењујући средњи курс централне банке на дан настанка пореске обавезе, при чему се плаћање накнаде за тај промет врши по продајном курсу пословне банке на дан плаћања, у том случају Министарство финансија сматра да је реч о измени пореске основице у смислу одредаба члана 21. Закона.

13. Порески третман промета моторног возила који врши физичко лице са пребивалиштем на територији АПКМ и боравиштем на територији Републике ван АПКМ лицу са пребивалиштем на територији Републике ван АПКМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1233/2011-04 од 10.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 61. Закона прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији

Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 2. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05 и 68/11, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, као и на промет који се врши са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Сагласно одредби члана 8а став 1. Уредбе, на промет моторних возила са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ обрачунава се и плаћа ПДВ.

Прометом моторних возила из става 1. овог члана сматра се пренос права располагања на моторним возилима од стране лица са седиштем, односно пребивалиштем на територији АПКМ лицу са седиштем, односно пребивалиштем на територији Републике ван АПКМ (став 2. члана 8а Уредбе).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет моторног возила који врши физичко лице са пребивалиштем на територији АПКМ и боравиштем на територији Републике ван АПКМ лицу са пребивалиштем на територији Републике ван АПКМ, ПДВ се обрачунава и плаћа.

14. Порески третман промета добара без накнаде, набављених од другог лица, који врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0010/2012-04 од 10.1.2012. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 4. став 4. Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се:

- 1) узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, запослених или других лица;
- 2) сваки други промет добара без накнаде;
- 3) исказани расход (кало, растур, квар и лом) изнад количине утврђене актом који доноси Влада Републике Србије.

Узимање добара, односно сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра се прометом добара уз накнаду под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно (став 5. члана 4. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, са прометом добара уз накнаду изједначава се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, запослених или других лица и сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно, као и исказани расход (кало, растур, квар и лом) изнад количине утврђене актом који доноси Влада Републике Србије.

Одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона прописано је да се основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра набавна цена, односно цена коштања

тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, у коју није укључен ПДВ.

Сагласно наведеном, обвезник ПДВ који врши промет добара без накнаде, набављених од другог лица, дужан је да обрачуна ПДВ на основицу коју чини набавна цена тих добара у моменту промета, тј. цена по којој обвезник ПДВ може набавити та или слична добра у моменту промета, без ПДВ.

15. Основица за обрачунавање ПДВ у случају када обвезник ПДВ који је извршио промет добара или услуга и по том основу доделио купцу добара, односно примаоцу услуга бодове у одређеној вредности, изврши промет других добара или услуга имаоцу бодова за који накнаду наплаћује у новцу и/или раније додељеним бодовима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1032/2010-04 од 9.1.2012. год.)

Према одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

У складу са одредбом члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сходно наведеним законским одредбама, у конкретном случају, а према мишљењу Министарства финансија, када обвезник ПДВ који је извршио промет добара или услуга и по том основу доделио купцу добара, односно примаоцу услуга бодове у одређеној вредности, изврши промет других добара или услуга имаоцу бодова за који накнаду наплаћује у новцу и/или раније додељеним бодовима, основицу за обрачунавање ПДВ за предметни промет чини укупан износ накнаде који обвезник ПДВ прима или треба да прими од купца добара, односно примаоца услуга, у новцу и/или раније додељеним бодовима, у коју није укључен ПДВ.

16. Право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана ако купац првог стана не исплати уговорену цену стана са ПДВ продавцу већ, на основу уговора о асигнацији, привредном друштву коме продавац стана дугује новчана средства за извршене радове на објекту у којем се налази стан

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01181/2011-04 од 22.12.2011. год.)

Одредбом члана 56а став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на

територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Сагласно одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15m² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана (члан 56а став 3. Закона).

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 3. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 3. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 3. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 5. Закона).

Према одредби члана 56а став 6. Закона, право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;

2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;

3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређује порез на имовину;

4) члан породичног домаћинства купца првог стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређује порез на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана и води евиденцију о купцима првог стана и члановима породичних домаћинстава купаца првог стана за које су купци првог стана остварили рефундацију ПДВ, као и о износу остварене рефундације ПДВ (члан 56а ст. 7. и 8. Закона).

Сагласно наведеним законским одредбама, ако купац првог стана не исплати уговорену цену стана са ПДВ продавцу већ, на основу уговора о асигнацији, привредном друштву коме продавац стана дугује новчана средства за извршене радове на објекту у којем се налази стан, мишљење Министарства финансија је да у том случају није испуњен услов за остваривање права на рефундацију ПДВ прописан одредбом члана 56а став 2. тачка 2) Закона.

17. Порески третман промета пшенице

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-1204/2011-04 од 22.12.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра и пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно одредбама става 2. истог члана Закона, у основицу се урачунавају и:

1) акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;

2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Одредбом члана 23. став 2. тачка 2а) Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет и увоз житарица, сунцокрета, соје, шећерне репе и уљане репице.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04 ... и 29/11, у даљем тексту: Правилник), у члану 2а став 1, прописано је да се житарицама, у смислу члана 23. став 2. тачка 2а) Закона, сматрају пшеница и наполица, раж, јечам, овас, кукуруз, пиринач, хељда и просо, у зрну, независно од тога да ли је зрно ових житарица неољуштено, ољуштено или на други начин обрађено.

Сагласно наведеном, обвезник ПДВ који врши промет пшенице дужан је да за тај промет обрачуна ПДВ по посебној стопи ПДВ од 8% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. Основицу за обрачунавање ПДВ чини укупан износ накнаде у коју се урачунавају и сви споредни трошкови које

обвезник ПДВ – испоручилац пшенице зарачунава примаоцу (нпр. трошак утовара, трошак превоза и др), без ПДВ.

18. Порески третман набавке моторног возила у Републици Србији коју из добијених новчаних средстава врши Добротворна организација Савеза Хришћанских Баптистичких Цркава у Србији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1209/2011-04 од 21.12.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сходно наведеним законским одредбама, примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу (промет добара или услуга) даваоцу новчаних средстава или другом лицу, не сматра се предметом опорезивања ПДВ.

Према томе, на новчана средства која Добротворна организација Савеза Хришћанских Баптистичких Цркава у Србији „Љуби ближњега свога“ из Врњачке Бање добија од

донатора из Енглеске, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да ова новчана средства не представљају накнаду за промет добара и услуга који врши Добротворна организација Савеза Хришћанских Баптистичких Цркава у Србији „Љуби ближњега свога“.

Међутим, када Добротворна организација Савеза Хришћанских Баптистичких Цркава у Србији „Љуби ближњега свога“ из добијених новчаних средстава врши набавку моторног возила у Републици Србији, испоручилац моторног возила, ако је обвезник ПДВ и ако врши опорезиви промет, дужан је да за извршени промет обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром да за промет предметног добра Законом није прописано пореско ослобођење.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

- 1. а) Порески третман прихода од камате по основу дужничких хартија од вредности које оствари нерезидентно правно лице**
б) Да ли нерезидентно правно лице продајом односно другим преносом уз накнаду дужничких хартија од вредности остварује капитални добитак?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-1/2012-04 од 12.1.2012. год.)

а) Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 101/11, у даљем тексту: Закон), који је измењен и допуњен чланом 6. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица – „Сл. гласник РС“, бр. 101/11, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама, у ставу 1, прописано је да се на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица, између осталог, по основу камата, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20% ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено. Према члану 40. став 3. Закона, порез по одбитку се не плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од камата по основу дужничких хартија од вредности, у складу са законом који уређује тржиште капитала, а чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.

Одредба члана 6. Закона о изменама и допунама ступила је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Сл. гласнику РС“. С тим у вези, а имајући у виду да се порез по одбитку обрачунава и плаћа у моменту исплате прихода нерезидентном правном лицу, мишљење Министарства финансија је да се приликом исплате камате по основу дужничких хартија од вредности, у складу са законом који уређује тржиште капитала, а чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије, нерезидентном правном лицу, а која је извршена након ступања на снагу Закона о изменама и допунама, не обрачунава и не плаћа порез по одбитку, у складу са чланом 6. тог закона.

б) Према одредби члана 40. став 4. Закона, на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица, другог нерезидентног правног лица, физичког лица, нерезидентног или резидентног или од отвореног инвестиционог фонда, на територији Републике, по основу капиталних добитака насталих у складу са одредбама чл. 27. до 29. Закона, обрачунава се и плаћа порез по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено. С тим у вези, Министарство финансија напомиње да се капитални добитак остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду, између осталог, удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике по основу зајма за привредни развој, девизне штедње грађана и дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и Народна банка Србије (члан 27. став 1. тачка 3) Закона).

2. Порески третман исплата накнада нерезидентним правним лицима по основу преношења права коришћења рачунарског

програма резидентном обвезнику, које се врше у оквиру спровођења пројекта „Истраживање и развој у јавном сектору“, финансираног из средстава кредита Европске инвестиционе банке, зајма Европске банке за развој Савета Европе, средстава ИПА Програма и средстава која обезбеђује Република Србија

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1198/2011-04 од 29.12.2011. год.)

Према одредби члана 40. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, накнада по основу ауторског и сродних права и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска накнада), камата и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, на територији Републике, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У складу са одредбом члана 71. ст. 1. и 2. Закона, порез по одбитку на приходе из члана 40. став 1. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту када је приход остварен, односно исплаћен, при чему приход из става 1. овог члана представља бруто приход који би се исплатио нерезидентном обвезнику да порез није одбијен од оствареног, односно исплаћеног прихода.

Одредбом члана 2. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09) прописано је да се ауторским делом, између осталог, сматрају и рачунарски програми. С тим у вези, Министарство финансија сматра да у случају када права на рачунарском програму припадају нерезидентном обвезнику (правном лицу), који путем уговора о лиценци преноси право коришћења предмета уговора – рачунарског програма, резидентном обвезнику који му по том основу плаћа одређену

накнаду, та накнада представља ауторску накнаду која се опорезује порезом по одбитку у складу са чланом 40. Закона по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У конкретном случају, резидентно правно лице (ЈУП Истраживање и развој д.о.о, у даљем тексту: ЈУП), основано од стране Владе Републике Србије, на основу Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке (који је потписан 4. марта 2010. године у Београду, а потврђен Законом о потврђивању Финансијског уговора „Истраживање и развој у јавном сектору“ између Републике Србије и Европске инвестиционе банке, „Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 5/2010, у даљем тексту: Финансијски споразум), овлашћено је да управља средствима, те врши планирање, праћење и контролу реализације пројекта „Истраживање и развој у јавном сектору“ (у даљем тексту: Пројекат), који се (како произилази из садржине поднетог захтева) састоји од „изградње научне инфраструктуре, набавке капиталне опреме и потрошног материјала за научну заједницу“. Предметни пројекат (вредан 420 милиона ЕУР) финансира се из кредита Европске инвестиционе банке (сагласно Финансијском споразуму), из зајма Европске банке за развој Савета Европе, из средстава претприступне помоћи ИПА, као и средстава која обезбеђује Република Србија.

С тим у вези, ЈУП, у вршењу својих овлашћења, а у циљу спровођења Пројекта, између осталог, врши набавку софтвера од стране нерезидентних правних лица, при чему предметни софтвери (као и остала на овај начин набављена опрема) постају власништво Републике Србије.

Одредбом члана 6. одељак 6.01 став 3. Финансијског споразума предвиђено је да се средства зајма не могу користити за плаћање пореза на додату вредност за промет добара и услуга и увоз добара и услуга, трошкове царине и других увозних дажбина, пореза и других намета који настају у реализацији и спровођењу Пројекта.

Одредбом члана 26. Оквирног споразума између Владе Републике Србије и Комисије европских заједница о правилима за сарадњу која се односе на финансијску помоћ Европске заједнице Републици Србији у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмената претприступне помоћи (ИПА) – „Сл. гласник РС“, бр. 124/2007 (у даљем тексту: Оквирни споразум) прописано је да, изузев ако није другачије предвиђено у секторском или финансијском споразуму, порези, царинске и увозне дажбине или други трошкови који имају истоветно дејство нису прихватљиви на основу ИПА.

Добит и/или приход остварен на основу уговора ЕЗ подлегаће опорезивању у Републици Србији, у складу са националним/локалним пореским системом. Међутим, физичка и правна лица, укључујући и страно особље, из држава чланица Европске уније или других држава прихватљивих на основу ИПА, која извршавају уговоре које финансира Заједница биће изузета од плаћања тих пореза у Републици Србији (члан 26. став 2. тачка в) Оквирног споразума).

Према одредби члана 4. Оквирног уговора о зајму закљученог између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 13/10, у даљем тексту: Оквирни уговор о зајму), на основу ког се (једним делом) Пројекат финансира, средства из зајма не могу се користити за финансирање пореза, царине и других дажбина.

Сагласно наведеном, када обвезник (ЈУП) врши набавку софтвера од стране нерезидентног правног лица, искључиво за реализацију Пројекта који се финансира из средстава кредита Европске инвестиционе банке, зајма Европске банке за развој Савета Европе, средстава ИПА Програма (а на основу споразума који, између осталог, садрже одредбе о пореском ослобођењу), као и средстава која обезбеђује Република Србија, мишљење Министарства финансија је да се само у том конкретном случају на износ накнаде која се исплаћује нерезиденту, не обрачунава и не плаћа порез по одбитку.

3. Порески третман прихода које оствари нерезидентни обвезник – агенција која заступа извођача естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици, од резидентног обвезника – организатора догађаја

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1104/2011-04 од 28.12.2011. год.)

Према одредби члана 40. став 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, по основу извођења естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици, који нису опорезовани као доходак физичког лица (извођача, музичара, спортисте и сл), у складу са прописима којима се уређује опорезивање дохотка грађана, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У складу са наведеном законском одредбом, у случају када резидентно правно лице (организатор догађаја) врши исплату накнаде нерезидентном правном лицу (агенцији која заступа извођача естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици), на износ накнаде који није опорезован као доходак физичког лица (извођача), а који припада нерезидентном правном лицу (агенцији у конкретном случају), обрачунава се и плаћа порез по одбитку у складу са чл. 40. и 40а Закона, на начин прописан одредбом члана 71. Закона.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Утврђивање пореске основице код опорезивања капиталног добитка оствареног продајом удела у имовини привредног друштва од стране физичког лица – оснивача и власника тог привредног друштва, у случају када се накнада за пренос удела не врши у новчаном облику већ се врши преносом права својине на одређеној непокретности, са становишта опорезивања прихода физичких лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1074/2011-04 од 19.1.2012. год)

Одредбом члана 72. став 1. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС, у даљем тексту: Закон) прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду удела у имовини правних лица, акција и осталих хартија од вредности, осим дужничких хартија од вредности.

Обвезник који је право, удео или хартију од вредности пре продаје држао у свом портфељу пре 24. јануара 1994. године не остварује капитални добитак њиховом продајом, сагласно одредби члана 72. став 7. Закона.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама Закона.

За сврху одређивања капиталног добитка, продајном ценом се сматра уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, при чему се као уговорена, односно тржишна цена узима цена без пореза на пренос апсолутних права (члан 73. ст. 1. и 2. Закона).

Према члану 74. став 1. Закона, набавном ценом права, удела, односно хартија од вредности сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са Законом.

Пореску основицу представља опорезиви приход на који се плаћа порез на капитални добитак утврђен на начин из чл. 72. до 75. Закона.

Обвезник пореза на капитални добитак је физичко лице које оствари капитални добитак.

Обвезник који у току године оствари или започне остваривање прихода на капитални добитак, дужан је да поднесе пореску пријаву (Образац ППДГ-3) најкасније у року од 15 дана од почетка остваривања прихода, пореском органу на чијој територији има пребивалиште (чл. 95. и 98. Закона).

Порез на капитални добитак утврђује решењем надлежни порески орган, на основу података из пореске пријаве, односно података којима располаже надлежни порески орган, а плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења о утврђивању пореза (чл. 115. и 118. Закона).

Имајући у виду наведене одредбе Закона, на приход који физичко лице као оснивач – власник привредног друштва, оствари по основу продаје удела у имовини правног лица чији је оснивач, независно од начина плаћања купопродајне цене (у новцу, у

натури, односно у одређеној имовини), обрачунава се и плаћа порез на приходе од капиталног добитка, по стопи од 10% у складу са чл. 72. до 77. Закона (пореска стопа од 10% примењује се код опорезивања капиталних добитака који су остварени почев од 27. марта 2010. године).

У случају када је купопродајна цена удела у имовини правног лица одређена у неновчаном облику (конкретно, оснивач – физичко лице свој удео у одређеном правном лицу продаје другом правном лицу које, за узврат, као начин исплате купопродајне цене удела, на то физичко лице – оснивача преноси право својине на одређеном стану), за сврху одређивања капиталног добитка, продајном ценом удела сматра се цена која је између странака уговорена као вредност некретнине чији пренос права својине представља вид плаћања цене удела између преносиоца (лица које је оснивач привредног друштва и преносилац удела у имовини правног друштва и стицалац права својине на непокретности) и стицаоца удела (стицалац удела у имовини правног друштва и преносилац права својине на непокретности), а набавном ценом удела сматра се цена по којој је обвезник стекао удео, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са Законом. Уколико надлежни порески орган оцени да је као продајна цена између уговорних страна уговорена цена која је нижа од тржишне, онда се продајном ценом сматра тржишна цена коју утврди порески орган.

У погледу утврђивања конкретне пореске обавезе, Министарство финансија напомиње да, сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају утврђује све чињенице које су од значаја за одређење пореског третмана прихода, према члану 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 2/12–исправка).

2. Порески третмана прихода које оствари физичко лице које је ангажовано као консултант на реализацији пројеката који се финансирају из средстава ИПА фонда

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-92/2011-04 од 17.1.2012. год)

Како се наводи у допису, физичка лица ангажована су и плаћена, сагласно Уговору о ИПА гранту ЕК (Пројекат подршке иновацијама у Србији) који је Република Србија потписала са Светском банком, из средстава ИПА I 2011 пројекта (компонента 2 Support Human Capital Development and Research/Serbia Innovation Project). Основ за потписивање Уговора о ИПА гранту ЕК (Пројекат подршке иновацијама у Србији) са Међународном банком за обнову и развој је Финансијски споразум између Србије и Европске комисије за ИПА у 2011 (пројекат је под бројем 10 компонента 2), у вези са националним ИПА програмом за Републику Србију за 2011. годину, потписан у јулу 2011. године, који се заснива на Оквирном споразуму између Владе Републике Србије и Европске комисије за ИПА. Како се наводи, „Уговор о ИПА гранту ЕК треба посматрати и у вези са Уговором о администрацији пројекта закљученим између Европске комисије и Међународне банке за обнову и развој дана 11. октобра 2011. године“, којим Европска комисија одређена новчана средства даје Међународној банци за обнову и развој да администрира за потребе имплементације пројекта Пројекат подршке иновацијама у Србији са Фондом за иновациону делатност, произилази да тај уговор представља основ за реализацију ИПА пројекта. Даље се указује да је између Фонда за иновациону делатност и Међународне банке за обнову и развој која поступа у својству администратора у име Европске комисије, сходно Повереничком

фонду инструмената Европске уније за претприступну помоћ, закључен Уговор о пројекту дана 5. децембра 2011. године.

Са становишта опорезивања прихода физичких лица, одредбама чл. 7. и 8. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91–УС) прописано је да обвезник пореза на доходак грађана је резидент Републике Србије за доходак остварен на територији Републике и у другој држави, као и нерезидент за доходак остварен на територији Републике.

Према одредби члана 7. став 2. тог закона, резидент Републике Србије јесте физичко лице које:

1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса;

2) на територији Републике, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Оквирни споразум између Владе Републике Србије и Комисије Европских заједница о правилима за сарадњу која се односе на финансијску помоћ Европске заједнице Републици Србији у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи – ИПА („Сл. гласник РС“, бр. 124/07, у даљем тексту: Оквирни споразум о ИПА), који је ратификован 26. децембра 2007. године, представља правни основ за спровођење сарадње која се односи на финансијску помоћ Европске заједнице Републици Србији у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА).

Одредбом члана 26. став 1. Оквирног споразума о ИПА прописано је да порези, царинске и увозне дажбине или други трошкови који имају истоветно дејство нису прихватљиви на

основу ИПА, изузетно ако није другачије предвиђено у секторском или финансијском споразуму. Ставом 2. тачка в) тог члана Оквирног споразума о ИПА прописано је да ће добит и/или приход остварен на основу уговора ЕЗ подлежати опорезивању у Републици Србији, у складу са националним/локалним пореским системом, с тим да ће физичка и правна лица, укључујући и страно особље, из држава чланица Европске уније или из других држава прихватљивих на основу ИПА, која извршавају уговоре које финансира Заједница, бити изузета од плаћања тих пореза у Републици Србији.

Имајући у виду наведену одредбу Оквирног споразума о ИПА из које произилази да је порески третман прихода које остварују страна физичка лица која извршавају уговоре које финансира Европска заједница уређен међународним споразумом – Оквирним споразумом о ИПА, Министарство финансија указује да су према члану 16. став 2. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни споразуми саставни део правног поретка Републике Србије и да се непосредно примењују.

Дакле, сагласно наведеној одредби поменутог међународног споразума, у случају када страно физичко лице, из државе чланице Европске уније или из друге државе прихватљиве на основу ИПА, које је као консултант ангажовано и плаћено из средстава ИПА I 2011 пројекта – компонента 2 Support Human Capital Development and Research/Serbia Innovation Project и није резидент Републике Србије, остварује приход по основу таквог радног ангажовања (као стручњак укључен у послове извршавања уговора који су финансирани из ИПА фондова Европске комисије ради реализације пројеката), тако остварени приход не подлеже обавези плаћања пореза на доходак грађана у Републици Србији.

Имајући у виду да се одредба члана 26. став 2. тачка в) Оквирног споразума о ИПА односи искључиво на физичка лица из држава чланица Европске уније или из других држава прихватљивих на основу ИПА, која извршавају уговоре које финансира Заједница, сходно томе, приходи које физичка лица из Републике Србије остваре по основу радног ангажовања на наведеном пројекту подлежу обавези плаћања пореза на доходак грађана сагласно одредбама Закона о порезу на доходак грађана.

3. Порески третман примања која запослени остварују од синдиката, из средстава која обезбеђује и уплаћује послодавац на терет сопствених средстава

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-74/2011-04 од 28.12.2011. год)

Сагласно наводима из захтева за мишљење, према Споразуму о начину уплате средстава намењених за превенцију радне инвалидности и рекреативни одмор радника у ЈКП „Тржница“ Нови Сад, средства за те сврхе деле се између синдиката запослених у комунално-стамбеној делатности, синдиката запослених код послодавца и независног синдиката код послодавца, тако што 0,50% послодавац уплаћује синдикатима у предузећу – сразмерно броју чланова, а 0,15% Фонду солидарности Градског одбора самосталног синдиката Новог Сада. Наводи се да средства која се издвајају синдикатима у предузећу могу да користе само чланови тих синдиката, док средства која се удружују у Фонд солидарности Градског одбора самосталног синдиката имају право да користе на бази солидарности сви запослени, без обзира да ли су чланови једне или друге синдикалне организације или уопште не припадају ни једној синдикалној организацији, као и запослени из других јавних комуналних предузећа.

- Порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују приход и то на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети, сагласно одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС, у даљем тексту: Закон).

Са становишта опорезивања прихода физичких лица, под зарадом, у смислу Закона, сматра се зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог (члан 13. став 1. Закона).

Одредбом члана 14. став 1. Закона прописано је да се зарадом сматрају и примања у облику бонова, новчаних потврда, акција, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, или робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

Имајући у виду наведене одредбе закона, као и наводе из захтева за мишљење да се у предметном случају врше давања запосленима из средстава синдиката код послодавца, која обезбеђује послодавац на терет сопствених средстава тако што издваја средства која су као обрачунска величина опредељена у одређеном процентуалном износу од масе исплаћених зарада у предузећу за дати месец и уплаћује их синдикату (код послодавца) за сврху превенције радне инвалидности и рекреативног одмора запослених, и то тако да право на коришћење наведених средстава могу да остваре само запослени који су чланови синдиката код послодавца, Министарство финансија сматра да такво примање запослених које се остварује по основу коришћења синдикалних средстава сакупљених преносом средстава са рачуна послодавца (а не од чланарине која се плаћа из зараде запосленог из које је претходно плаћен порез и доприноси), представља примање

запосленог које има карактер зараде сагласно одредбама чл. 13. и 14. Закона.

Како се, сагласно одредби чл. 99. и 101. Закона, порез на зараде обрачунава и плаћа по одбитку, у случају када из средстава синдиката, сакупљених преносом средстава са рачуна послодавца (а не од чланарине која се плаћа из зараде запосленог из које је претходно плаћен порез и доприноси), за сврху превенције радне инвалидности и рекреативног одмора, запослени остварују примања која имају карактер зараде, по мишљењу Министарства финансија, обвезник обрачунавања и плаћања пореза на зараду по одбитку је послодавац, за сваког запосленог који је остварио примање на описани начин.

С обзиром да се у погледу плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање по основу зараде као претходно поставља питање какав је карактер наведеног примања запосленог са становишта Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09), потребно је обратити се Министарству рада и социјалне политике као ресорно надлежном за давање мишљења о примени наведеног закона.

- У случају када за сврху превенције радне инвалидности и рекреативног одмора запослених, физичка лица као запослени код послодавца (који послује у оквиру одређене делатности) имају право да на бази солидарности, независно да ли су чланови неког од синдиката или нису чланови ни једног синдиката, користе средства фонда солидарности градског одбора самосталних синдиката одређене делатности (који има својство правног лица) за предметну сврху, а која (средства су, поред осталог, прикупљена из средстава предузећа чији су синдикати удружени у градски одбор самосталног синдиката у комунално-стамбеној делатности) се воде на банковном рачуну тог фонда, Министарство финансија сматра да примање које физичко лице по основу накнаде

трошкова у сврху превенције радне инвалидности и рекреативног одмора запослених остварује од фонда солидарности (посебно правно лице), представља приход тог физичког лица који подлеже опорезивању сагласно одредби члана 85. став 1. тачка 13) Закона.

Порез на други приход обрачунава и плаћа исплатилац прихода, по одбитку, сагласно одредбама чл. 99. и 101. Закона.

4. Обавеза плаћања пореза на доходак грађана на приход од давања у закуп непокретности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-44/2011-04 од 27.12.2011. год)

Одредбом члана 66. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС, у даљем тексту: Закон) прописано је да се приходима од непокретности сматрају приходи које обвезник оствари издавањем у закуп или подзакуп непокретности, а нарочито земљишта, стамбених и пословних зграда, делова тих зграда, станова, делова станова, половних просторија и гаража. Приходе од непокретности чине остварена закупнина и вредност свих реализованих обавеза и услуга на које се обавезао купац, односно подкупац (став 2. члана 66. Закона).

Обвезник пореза на приходе од непокретности, према члану 67. став 1. Закона, је физичко лице које издавањем у закуп или подзакуп непокретности оствари приходе по том основу.

Порез на приходе од непокретности плаћа се по стопи од 20%, која се примењује на основицу коју чини бруто приход (закупнина и вредност свих реализованих обавеза и услуга на које се обавезао купац) умањен за нормиране трошкове у висини од 20% или за стварне трошкове које је обвезник имао при

остваривању и очувању прихода ако за то поднесе доказе (члан 68. ст 1. и 3. и члан 69. Закона).

Порез на приходе од непокретности обрачунава се и плаћа по одбитку или по решењу надлежног пореског органа.

Порез на приходе од непокретности обрачунава се и плаћа по одбитку када је исплатилац тих прихода правно лице или предузетник, сагласно одредби члана 99. став 1. тачка 4) Закона. То значи да је исплатилац прихода – купац (правно лице или предузетник), као порески платилац, у обавези да порез обрачуна, обустави и уплати на прописани уплатни рачун истовремено са исплатом прихода физичком лицу – куподавцу, који је обвезник пореза на приходе од давања у закуп непокретности, према прописима који важе на дан исплате прихода.

У овом случају, исплатилац прихода дужан је да у законом прописаном року надлежном пореском органу достави пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на приходе од непокретности на Обрасцу ПП ОПЈ-4.

Међутим, када је исплатилац прихода – купац лице које није обвезник обрачунавања и плаћања пореза по одбитку (нпр. физичко лице), порез на приходе од непокретности плаћа обвезник пореза – физичко лице које издавањем у закуп (власник непокретности) или подзакуп непокретности оствари приходе по том основу, по решењу надлежног пореског органа (члан 116. Закона).

У овом случају, обвезник пореза дужан је да надлежном пореском органу (на чијој територији се налази непокретност) поднесе пореску пријаву за утврђивање пореза на приходе од непокретности на Обрасцу ППДГ-2, најкасније у року од 15 дана од дана закључења уговора о закупу.

Министарство финансија напомиње да је обвезник пореза на приходе од непокретности, сагласно члану 95. став 3. Закона, дужан да поднесе пореску пријаву (Образац ППДГ-2) надлежном

пореском органу и у случају кад се овај порез плаћа по одбитку (а не само кад се плаћа по решењу). Пореска пријава се подноси како би порески орган, уколико не прихвати пријављени (уговорени) приход од непокретности, могао да утврди висину прихода према тржишним условима (члан 70. Закона) на основу које би се утврдила пореска обавеза. Дакле, без обзира да ли се порез плаћа по одбитку или по решењу пореског органа, обвезник пореза дужан је да у року од 15 дана од дана закључења уговора о закупу обавести порески орган и поднесе пореску пријаву, као и да у прилогу достави предметни уговор о закупу.

Приходи од непокретности (умањени за плаћени порез при остваривању тих прихода, независно од тога да ли је тај порез плаћен по одбитку или по решењу пореског органа), ако заједно са приходима по другим основима који улазе у основицу годишњег пореза прелазе прописани неопорезиви износ, подлежу плаћању и годишњег пореза на доходак грађана, као додатног пореза, у складу да одредбама чл. 87. до 89. Закона.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на употребу моторних возила од стране особа са инвалидитетом прописаног степена инвалидности и родитеља вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01177/2011-04 од 17.1.2012. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 100/11, у даљем тексту: Закон), порез на употребу моторних возила плаћа се код издавања саобраћајне дозволе, односно регистрационе налепнице (у даљем тексту: регистрација) за моторна возила, који се врше у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима, и то: путничких возила, мотоцикала, мотоцикала са бочним седиштем и тешких трицикала.

Одредбама члана 5. став 1. тач. 1), 2) и 2а) Закона прописано је да порез на употребу моторних возила не плаћају:

– особа са инвалидитетом са 80 или више процената телесног оштећења, на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. Закона, које се на њено име прво региструје у једној години;

– особа са инвалидитетом код које постоји телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих

екстремитета ногу од 60 или више процената, на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. Закона, које се на њено име прво региструје у једној години, и

– родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину – на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. Закона, које се на њихово име, односно име једног од њих, прво региструје у једној години.

Доказе о испуњењу услова за остваривање права из члана 5. став 1. тач. 1), 2) и 2а) Закона издају надлежни органи, за годину у којој се врши регистрација (члан 5. став 2. Закона).

Плаћени порез на употребу моторних возила, за моторно возило које је уништено, односно одјављено, односно отуђено, пре истека важења регистрације, не сматра се више или погрешно плаћеним порезом, у смислу закона којим се уређују порески поступак и пореска администрација. Када лице које нема право на пореско ослобођење, односно на умањење пореза, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. Закона, стекне у току периода важења регистрације право својине на регистрованом моторном возилу, код чије регистрације је остварено право на пореско ослобођење, односно на умањење пореза, порез на употребу моторних возила за то возило плаћа у припадајућем износу који одговара периоду од стицања права својине на возилу до истека регистрације (члан 5а ст. 1. и 3. Закона).

Одредбом члана 274. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/09 и 53/10) уређено је да је власник, односно корисник возила дужан да у року од 15 дана одјави возило ако је уништено или отписано или да пријави промену било ког податка који се уписује у саобраћајну дозволу.

Према одредбама члана 9. ст. 1. и 2. Правилника о регистрацији моторних и прикључних возила („Сл. гласник РС“, бр. 69/10 и 101/10), власник возила уписаног у јединствени регистар може код органа код кога се возило води у евиденцији да одјави возило и пре истека важења регистрације. Приликом одјављивања возила, саобраћајна дозвола се поништава бушењем, а подаци о одјави возила евидентирају се у јединственом регистру возила.

У ситуацији када јавни превоз није увек, или је тешко приступачан особама са инвалидитетом, као израз односа друштва према тим лицима, потребе и жеље да се она укључе у друштвене активности, смисао и сврха пореских ослобођења прописаних чланом 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона је да се лицима побројаним у наведеним одредбама, као и деци лица из тачке 2а) Закона, омогући употреба једног путничког моторног возила без плаћања пореза на употребу моторних возила.

С тим у вези, имајући у виду одредбе члана 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона, у вези са одредбама члана 5а ст. 1. и 3. Закона, произлази да право на ослобођење од пореза на употребу моторног возила остварује лице са инвалидитетом степена инвалидности прописаног тач. 1) и 2) Закона – на једно путничко возило, а ако се на име тог лица региструје више возила у једној календарској години – на прво од тих возила које се на његово име региструје. Наведено право остварује се уз доказ о прописаном степену инвалидности који је издат од надлежног органа за годину у којој се врши регистрација.

У том смислу, на пример, када лице из члана 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона у току периода важења регистрације отуђи моторно возило за које је остварило право на пореско ослобођење, па стичалац права (који није лице са инвалидитетом степена инвалидности прописаног тач. 1) или 2) тог члана) има обавезу да плати порез на употребу моторних возила у припадајућем износу (који одговара периоду од стицања права својине на возилу до истека регистрације), Министарство финансија сматра да лице из члана 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона има право да у току важења регистрације отуђеног путничког моторног возила на своје име региструје „ново“ путничко моторно возило без плаћања пореза, с обзиром на то да од отуђења претходног возила нема на своје име регистровано ниједно путничко моторно возило. Подразумева се да за остваривање тог права треба да изнова пружи доказ о прописаном степену инвалидности (издат од надлежног органа) за годину у којој се врши регистрација.

Такође, ако лице из члана 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона у току периода важења регистрације отуђи моторно возило за које је остварило право на пореско ослобођење, при чему је стицалац права такође лице са инвалидитетом степена инвалидности из тач. 1) или 2) тог члана, стицалац права по основу своје инвалидности нема обавезу да плати порез на употребу моторних возила у припадајућем износу (који одговара периоду од стицања права својине на возилу до истека регистрације), уз доказ о својој инвалидности издат од надлежног органа. Стога, Министарство финансија сматра да лице из члана 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона које је отуђило путничко моторно возило има право да у току важења регистрације отуђеног путничког моторног возила на своје име региструје „ново“ путничко моторно возило без плаћања пореза, с обзиром на то да од отуђења претходног возила нема на своје име регистровано ниједно путничко моторно возило.

Право на ослобођење од плаћања пореза на употребу моторног возила имају родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину – на једно путничко возило, које се на њихово име, односно име једног од њих, прво региструје у једној години, уз одговарајући доказ који издаје надлежни орган за годину у којој се врши регистрација, применом одредбе члана 5. став 1. тачка 2а) Закона.

По мишљењу Министарства финансија, право на пореско ослобођење применом наведене одредбе може се остварити само на једно путничко моторно возило које се региструје на име родитеља вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину (а не на по једно возило на име сваког од родитеља те деце).

Уколико један од родитеља има у својини више путничких моторних возила, или сваки од родитеља детета из члана 5. став 1. тачка 2а) Закона има у својини једно или више путничких моторних возила, право на пореско ослобођење, уз прописане доказе, може се остварити само на једно путничко возило једног од родитеља – које се прво региструје у конкретној календарској години.

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

1. Да ли дипломатска и конзуларна представништва имају право на ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања за послове неживотног осигурања?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-41/2012-04 од 24.1.2012. год.)

Одредбом члана 1. став 1. Закона о порезу на премије неживотних осигурања („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, у даљем тексту: Закон) прописано је да се овим законом уводи обавеза обрачунавања и плаћања пореза на премије осигурања које се остварују закључивањем и извршавањем уговора о пословима неживотног осигурања у Републици Србији (у даљем тексту: порез на премије осигурања).

Послови неживотног осигурања, у смислу овог закона, јесу све врсте неживотног осигурања утврђене законом којим се уређује осигурање (став 2. истог члана Закона).

Одредбом члана 4. Закона прописано је да је пореска основица за обрачунавање пореза на премије осигурања износ укупне премије осигурања утврђене уговором о осигурању из члана 1. овог закона.

Према одредби члана 5. Закона, порез на премије осигурања плаћа се по стопи од 5%.

Порез на премије осигурања, у складу са одредбама члана 6. став 1. Закона, не плаћа се на премије осигурања које се остварују закључивањем и извршавањем уговора о пословима неживотног осигурања, и то:

- 1) осигурање од последица незгоде;
- 2) осигурање од повреда на раду и професионалних обољења;
- 3) добровољно здравствено осигурање;
- 4) осигурање моторних возила, које покрива штете на моторним возилима на сопствени погон, односно губитак тих возила, чији су власници лица са утврђеним инвалидитетом;
- 5) осигурање стамбених кредита;
- 6) осигурање извозних кредита;
- 7) осигурање кредита грађана који се плаћају у ратама;
- 8) осигурање пољопривредних кредита.

Порез на премије осигурања не плаћају дипломатска и конзуларна представништва, под условом реципроцитета (члан 6. став 2. Закона).

У складу са наведеним одредбама Закона, дипломатска и конзуларна представништва имају право на ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања за све послове неживотног осигурања, уколико је испуњен услов реципроцитета.

За особље дипломатских и конзуларних представништава овим законом није предвиђено ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања, осим за послове неживотног осигурања из члана 6. став 1. Закона.

ТАКСЕ

1. Да ли постоји могућност ослобођења од плаћања републичке административне таксе приликом издавања визе за краћи, односно привремени боравак странаца у Републици Србији?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00049/2011-04 од 26.12.2011. год.)

Одредбом члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ...70/11, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона).

Одредбом члана 1а тачка 1) Закона прописано је да „захтев“ јесте предлог, пријава, молба и други поднесак, укључујући и поднеске поднете на обрасцу, односно саопштење које се упућује органу, као и усмено обраћање органу, којим се покреће поступак код органа.

Према одредби члана 11. став 1. Закона, такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

Према томе, републичка административна такса се плаћа за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано, осим у случајевима када је Законом прописано право на таксено ослобођење.

У Одељку А Тарифе републичких административних такси, Тарифни број 1. прописна је такса за захтев, ако тим законом није друкчије прописано, у износу од 240 динара.

Такође, Министарство финансија наглашава да су у Закону о републичким административним таксама, у Одељку А Тарифе, Тарифни број 37. прописане таксе за списе и радње код органа за издавање путне исправе, путног листа, односно виза за стране држављане и за лица без држављанства, односно у Одељку Б Тарифе – Конзуларне таксе, Тарифни број 9. став 2. прописане су таксе за списе и радње за издавање путне исправе, односно за издавање визе страним држављанима, а у Напомени уз те тарифне бројеве прописана су ослобођења од плаћања такси по тим тарифним бројевима.

Одредбом чл. 18. и 19. Закона прописана су ослобођења од плаћања републичких административних такси.

Одредбом члана 21. Закона прописано је да страни држављани, под условом узајамности, имају права на таксено ослобођење за истородне списе и радње као и држављани Републике Србије у држави чији је страном лице држављанин.

Према томе, у конкретном случају, ако страни држављанин намерава да борави на територији Републике Србије, па из тог разлога поднесе захтев надлежном органу у Републици Србији да му се изда виза за краћи, односно привремени боравак у Републици Србији, републичка административна такса се плаћа за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано, осим у случајевима када је Законом прописано право на таксено ослобођење.

Такође, Законом није прописано право на ослобођење од плаћања републичке административне таксе (па ни републичке административне таксе за издавање визе за краћи боравак односно визе за привремени боравак страном држављанину у Републици Србији) у случају тешке материјалне ситуације обвезника таксе.

ЦАРИНЕ

1. Обрачун плаћања царинских дажбина за робу која се након поступка активног оплемењивања у Републици Србији пушта у слободан промет

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00001/2012-17 од 31.1.2012. год.)

У складу са чланом 30. став 1. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10), елементи за обрачун увозних и извозних дажбина утврђују се на основу Царинске тарифе Републике Србије. Обједињена Царинска тарифа, у смислу овог закона, између осталог, обухвата и преференцијалне тарифне мере садржане у међународним уговорима.

У окладу са чланом 143. став 1. тачка 1. Царинског закона, поступак активног оплемењивања може се одобрити за страну робу, за коју се не плаћа царина нити роба подлеже мерама трговинске политике, а намењена је поновном извозу из царинског подручја у облику добијених производа (систем одлагања). Царински орган, у складу са чланом 145. истог закона, даје одобрење на писмени захтев заинтересованог лица које врши или организује активно оплемењивање. Ако се, у складу са датим

одобрењем, део добијених производа ставља у слободан промет, у том случају је чланом 150. став 1. тачка 2. Закона предвиђено да за производе добијене у поступку активног оплемењивања уз систем одлагања који се декларишу за слободан промет, износ увозних дажбина треба да буде најмање једнак износу који је обрачунат у складу са чланом 149. овог закона, односно износ дуга се утврђује на основу елемената за одређивање висине увозних дажбина који су важили за увозну робу на дан прихватања декларације за стављање те робе у поступак активног оплемењивања.

Такође, при одлучивању, царински орган ће имати у виду и одредбе члана 251. став 4. Закона којим је, између осталог, прописано да ће се на износ царинског дуга наплатити компензаторна камата ради спречавања неоснованог стицања финансијске користи због померања дана настанка или обрачуна царинског дуга. Компензаторна камата обрачунава се у складу са чланом 285. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС“, бр. 93/10). Компензаторна камата се не плаћа само ако корисник одобрења поднесе доказе да због посебних околности, које нису последица његове немарности или преварних радњи, није економски оправдано могао да обави поновни извоз под условима које је захтевао или веродостојно доказао кад је подносио захтев за одобрење поступка (члан 285. став 5. тачка 7. Уредбе).

На основу претходно реченог, а у конкретном случају, на обрађене моноблок точкове, од којих заинтересовано лице планира да један део након окончања поступка активног оплемењивања уз систем одлагања, пусти у слободан промет на тржиште Републике Србије, на увозну компоненту коју прати сертификат о пореклу EUR.1 наплатиће се царинске дажбине у складу са прописима који су важили на дан прихватања декларације за стављање те робе у поступак активног оплемењивања. Другим речима, на увозну компоненту са ЕУ

пореклом примениће се преференцијална стопа царине по динамици предвиђеној Прелазним трговинским споразумом између ЕУ и Републике Србије („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/08), која је важила на дан прихватања декларације за стављање те робе у поступак активног оплемењивања.

2. Царински третман увоза половних грађевинских машина (опреме)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00027/2012-17 од 23.1.2012. год.)

Царинским законом („Сл. гласник РС“, бр. 18/2010) прописано је да се роби која улази (која се уноси, односно допрема) у царинско подручје Републике Србије мора одредити царински дозвољено поступање или употреба.

При одређивању царински дозвољеног поступања или употребе робе односио при спровођењу царинског поступка за робу која се уноси у царинско подручје Републике Србије царински органи, осим царинских, примењују и друге прописе, укључујући и прописе којима је уређена област увоза половних грађевинских машина, као и друге мере трговинске политике. Мере трговинске политике су мере које прописују државни органи, а нису утврђене Царинском тарифом, и које утичу на извоз и увоз робе, укључујући заштитне мере, квантитативна ограничења и забране. Ово тим пре што је одредбом члана 2. став 3. Царинског закона прописано да царински орган може вршити све контролне радње за обезбеђивање правилне примене овог закона и осталих прописа.

Поступак стављања робе у слободан промет подразумева примену мера трговинске политике, испуњавање осталих формалности у вези са увозом робе и плаћање свих прописаних дажбина, пореза, акциза и других накнада у складу с царинским

прописима. Сходно наведеном, услови за стављање робе у слободан промет цене се у тренутку кад се роба декларише за слободан промет. Другим речима, када царински орган одлучује о стављању робе у слободан промет, он у том поступку утврђује да ли су испуњени сви услови да се предметна роба стави у тај поступак. Поступање са том робом односно продаја робе након спроведеног царињења није предмет регулација Царинског закона.

Министарство финансија напомиње да Царински закон и прописи донети на основу тог закона не регулишу питање права на увоз робе, већ само царински поступак са робом, укључујући питања плаћања односно ослобођења од плаћања царинских дажбина, из ког разлога Министарство финансија предлаже, ради добијања детаљнијих информација о увозу предметне робе, обраћање надлежним органима.

3. Царињење робе на коју складиштар има заложно право

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00009/2012-17 од 20.1.2012. год.)

Царинским законом („Сл. гласник РС“, бр. 18/10) дефинисано је питање робе на коју се примењују мере царинског надзора и контроле, као и царински дозвољено поступање са робом или употреба робе. Успостављање заложног права односно стављање залоге над робом која се налази под царинским надзором, према царинским прописима, није забрањено.

Одредбом члана 730. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78 ... 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93 ... 44/99) уређено је да се уговором о ускладиштењу обавезује складиштар да прими и чува одређену робу и да предузима потребне или уговорене мере ради њеног очувања у одређеном стању, те да је преда на захтев оставодавца или другог овлашћеног

лица, а оставодавац се обавезује да му за то плати одређену накнаду. Сагласно члану 736. тог закона, за своја потраживања из уговора о ускладиштењу и остала питања потраживања настала у вези са чувањем робе складиштар има заложно право на тој роби.

С друге стране, чланом 981. наведеног закона је речено и да ако дужник (залогодавац) не намири о доспелости потраживање настало из уговора у привреди, поверилац није дужан обраћати се суду, него може приступити продаји заложене ствари на јавној продаји по истеку осам дана од упозорења учињеног дужнику као и залогодавцу, кад то није исто лице, да ће тако поступити. Ако заложене ствари имају тржишну или берзанску цену, поверилац их може продати по тој цени, по истеку осам дана од упозорења учињеног дужнику и залогодавцу да ће тако поступити.

Министарство финансија указује да се јавна продаја робе над којом је успостављена залога, а налази се под царинским надзором, не би могла правилно спровести пре стављања те робе у слободан промет имајући у виду, с једне стране, чињеницу да се ради о роби која је под царинским надзором, а, с друге стране, природу поступка јавне продаје (учествовање више лица, преглед робе и сл). Ово посебно ако се зна да је царински надзор скуп општих мера које примењује царински орган над робом под царинским надзором, укључујући мере за обезбеђење истоветности робе од приспећа до спровођења царинског поступка (праћење и чување робе, узимање узорака, проспеката, фотографија или других података), стављање царинских обележја, овера прописаних докумената и сл.

Министарство финансија напомиње да се царински поступак, по општим правилима из Царинског закона, окончава када се за робу која је била стављена у један поступак одреди нови царински дозвољени поступак или употреба. Овде Министарство финансија напомиње и да Царинским законом није прописано да лице које је поднело претходни документ тј. документ за један царински поступак (нпр. декларацију Ц7 за поступак царинског

складиштења) мора да поднесе и царински документ за нови поступак (нпр. декларацију за стављање робе у слободан промет). Другим речима, сама чињеница да је друго лице било носилац одобрења за поступак складиштења није од утицаја приликом декларисања робе за нови царински поступак, у овом случају, приликом декларисања робе за слободан промет.

Ово тим пре што је приликом декларисања робе за царински поступак декларант дужан да царинском органу поднесе доказе о постојању правног основа за спровођење царинског поступка над предметном робом односно доказе о власништву над робом или доказе о постојању неког сличног права располагања над робом. Такав доказ би, према мишљењу Министарства финансија, могао да представља и уговор о ускладиштењу робе на којој је складиштар стекао право залогe, на основу којег би то лице – складиштар (залогопримац) могло да легитимише свој захтев пред царинским органима да се роба стави у одговарајући царински поступак тј. да се роба стави у слободан промет, при чему би декларант био дужан да докаже да је стекао право наплате потраживања из заложене ствари, а не само да има право залогe на тој ствари.

Другим речима, не постоје законске сметње да лице које има успостављену залогу над робом која се налази под царинским надзором, исту стави у слободан промет уколико царинском органу уз декларацију приложи правни основ тј. документацију (уговор у привреди, анекс уговора, судска одлука и сл.) неопходну за спровођење захтеваног царинског поступка.

Министарство финансија напомиње да је одредбом члана 11. Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС“, бр. 29/10 ... 56/11) прописан, између осталог, и начин попуњавања рубрика ЈЦИ за стављање робе у слободан промет. Такође, Министарство финансија напомиње да од одабира царинског поступка за који је роба декларисана зависи и начин попуњавања рубрика ЈЦИ.

Сагласно одредбама Царинског закона, декларант је дужан да декларацију поднесе на прописан начин, да у декларацији наведе све податке неопходне за примену прописа којим је уређен царински поступак за који се роба пријављује и да уз декларацију приложи све исправе потребне ради примене прописаног царинског поступка за који се роба пријављује. Стога се усаглашеност односно правилност података наведених у одређеним рубрикама ЈЦИ утврђује на основу исправа које се прилажу уз декларацију (фактура, ЦМР, уговори и анекси уговора или на основу неког другог одговарајућег документа који је приложен уз ЈЦИ).

Даље поступање са том робом односно продаја те робе након спроведеног царинења није предмет регулисања Царинског закона.

На крају, Министарство финансија указује и да се чином царинења робе не стиче нужно право својине над робом, будући да је питање власништва над робом посебно питање и одвојено се посматра од питања спровођења царинског поступка над робом.

4. Примена члана 290. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом (употребна дозвола за царинско складиште)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00011/2012-17 од 19.1.2012. год.)

Одредбом члана 290. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС“, бр. 93/10) прописани су додатни услови за издавање одобрења за царинско складиштење. Истом одредбом уредбе уређено је, између осталог, и да царински орган у одобрењу одређује просторије или друга места која су технички оспособљена, односно имају употребну дозволу да се користе као царинско складиште типа А, Б, Ц или Д.

Имајући у виду наведено, као и остале одредбе Царинског закона и Уредбе, које се односе на царинско складиштење,

царински орган би у сваком конкретном случају требало да цени испуњеност услова за отварање царинског складишта.

При одлучивању о испуњености ових услова, између осталог, царински орган треба да цени сваки доказ о испуњености услова појединачно и у односу на све приложене доказе заједно. Наиме, да ли ће царински орган дати предност техничкој оспособљености или употребној дозволи за конкретан простор, могло би да зависи, између осталог, од типа складишта, врсте и карактеристике робе која би требало да смешта у просторије (просторе) за које је поднет захтев за отварање царинског складишта, услова за спровођење мера царинског надзора и контроле итд.

Могућа је и ситуација да држалац царинског складишта није у могућности да прибави употребну дозволу из разлога што нису решени захтеви за легализацију објекта, а испуњени су сви други услови за отварање складишта у смислу економске оправданости, банкарске гаранције, услова за спровођење мера царинског надзора и контроле итд. У тим случајевима проблем око отварања царинских складишта могао би се превазићи евентуално и доношењем привременог решења, када је за простор намењен отварању царинског складишта поднет захтев за легализацију надлежном органу управе, а сви остали услови по оцени царинског органа су испуњени. Међутим, у тим случајевима треба имати у виду смисао и сврху привременог решења из члана 207. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01, „Сл. гласник РС“, бр. 30/10), при чему је држалац царинског складишта дужан да по добијању поднеска од стране органа управе којим је одлучено о захтеву за легализацију поднесак одмах достави надлежном царинском органу.

Исто тако могућа је ситуација да поједини раније изграђени објекти имају грађевинску дозволу (одобрење за изградњу) и за које држалац царинског складишта није у могућности да прибави употребну дозволу из разлога што никад није ни издата. У том

случају се, аналогно као код објеката који су у поступку легализације, царинском органу при одлучивању о отварању царинског складишта у тим објектима (просторијама) мора доставити доказ да је поднет захтев за издавање употребне дозволе код надлежног органа управе за предметни објекат како би надлежни царински орган, у сваком конкретном случају, могао да процени да ли су за тај објекат испуњени остали услови за отварање царинског складишта.

У изузетним случајевима, царински орган не мора захтевати употребну дозволу ако се ради о роби за коју морају бити испуњени услови из Правилника о минималним техничким условима за обављање промета робе и вршење услуга у промету робе („Сл. гласник РС“, бр. 47/96 ... 98/09), а ти се услови, између осталог, односе и на простор где се складишти та роба, па би у том случају царински орган у поступку издавања одобрења за отварање царинског складишта посебан значај дао том доказу.

У осталим случајевима, када се роба смешта у складиште које не мора да испуњава неке посебне услове из Правилника, техничку оспособљеност простора намењеног за царинско складиште, царински орган могао би да цени, поред осталог, у зависности од општих услова прописаних Правилником и услова за спровођење мера царинског надзора и контроле.

5. Могућност да фудбалски клуб буде ослобођен од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке MAN, тип NU 313 15m-CNG, година производње 2001, које је предмет донације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00002/2012-17 од 12.1.2012. год.)

Чланом 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/2001, 61/2001, 36/2002 и 101/2005) прописано

је да донација и хуманитарна помоћ може бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића, путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима, а чланом 5. истог закона је прописано да је прималац донације и помоћи ослобођен од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи.

У складу са Законом о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“ бр. 62/05, 61/07 и 5/09), аутобуси из тарифног броја 8702 су моторна возила за превоз десет или више особа, укључујући возача, и не спадају у групу путничких аутомобила, па самим тим могу бити предмет донације.

Имајући у виду претходно наведено, право на ослобођење од плаћања увозних дажбина може се остварити уколико се надлежној царинарници, сходно члану 6. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, уз захтев за ослобођење од плаћања увозних дажбина, поднесе следећа документација:

1) изјава донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјава да ће роба бити употребљена у спортске сврхе;

3) извод из регистра или други доказ да се прималац донације бави спортском делатношћу.

Министарство финансија напомиње да прималац донације и помоћи, сходно члану 7. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, не може без претходног плаћања царине робу ослобођену од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи, у смислу овог закона, продати или употребити у друге сврхе осим у сврхе за које је донација, односно помоћ дата, у року од три године од дана увоза.

6. Поступак преноса власништва над робом која се налази под царинским надзором и њеног каснијег извоза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00142/2011-17 од 11.1.2012. год.)

Царинским законом („Сл. гласник РС“, бр. 18/10) дефинисано је питање робе на коју се примењују мере царинског надзора и контроле, као и царински дозвољено поступање са робом или употреба робе, у које спада и поступак царинског складиштења.

Пренос права својине над робом која се налази под царинским надзором, па самим тим и над робом која се налази у поступку царинског складиштења, према царинским прописима, није забрањен. Ово произилази и из општих одредаба Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78 ... 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93 ... 44/99), према којима се странкама, у складу са начелом слободе уговарања, мора дозволити да својом вољом закључују уговоре о купопродаји (преносу власништва) робе. Ово посебно ако се зна да је уговор о купопродаји општи именовани уговор, прописан овим законом и исти се односи на све модалитете купопродаје, што укључује и купопродају у царинским складиштима.

Такође, пренос права својине над робом која се налази у поступку царинског складиштења, по правилу, не утиче на права и обавезе из тог поступка. За примену царинских прописа најважнији је декларант и носилац поступка, тј. одобрења, који су одговорни пред царинским органом за све обавезе које произилазе из примене царинских прописа за предметни поступак. Министарство финансија напомиње да, према члану 89. Царинског закона, декларант мора бити лице које има седиште или пребивалиште у Републици Србији, осим у случајевима из става 3. овог члана (лице које пријављује робу за транзит или привремени увоз; или само повремено пријављује робу, ако то царински орган

сматра оправданим), а ко ће бити декларант зависиће од воље странака.

У јавним складиштима питање власништва над смештеном робом није од значаја за поступање царинског органа, већ је битно ко је робу ставио у складиште и ко сноси одговорност за робу (код складишта типа А одговорност сноси држалац складишта, а код типа Б одговорност је на кориснику складишта). С друге стране, када су у питању приватна складишта, треба имати у виду да су она првенствено намењена складиштењу робе држаоца складишта. То не значи да продаја робе у овим складиштима није дозвољена, али она може утицати на одобрење за поступак складиштења.

Министарство финансија указује да се царински поступак по општим правилима из Царинског закона окончава када се за робу која је била стављена у одговарајући поступак одреди нови царински дозвољени поступак или употреба. Министарство финансија овде напомиње и да Царинским законом није прописано да лице које је поднело претходни документ тј. документ за један царински поступак (нпр. Ц7 за поступак царинског складиштења) мора да поднесе и царински документ за нови поступак (нпр. декларацију за извоз).

Ово тим пре што је приликом декларисања робе за царински поступак декларант дужан да царинском органу поднесе доказе о постојању правног основа за спровођење царинског поступка над предметном робом односно доказе о власништву над робом или доказе о постојању неког сличног права располагања над робом. Такав доказ би, према мишљењу Министарства финансија, могао да представља и уговор о купопродаји робе која се налази у поступку складиштења, на основу којег би лице које је купило робу могло да се легитимише пред царинским органима односно на основу тог уговора то лице би могло да захтева да се роба стави у одговарајући царински поступак, у овом случају у извозни поступак.

Министарство финансија истиче и да је извозник/пошиљалац односно увозник/прималац Правилником о облику,

садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС“, бо. 29/10 ... 100/10) дефинисан као лице за чији рачун се подноси декларација и које је, у време прихватања декларације, власник робе или има слична права располагања робом. Према томе, не постоје законске сметње да лице које има правни основ о извршеном преносу права својине над робом која се налази у поступку царинског складиштења (уговор о купопродаји или сл) предметну робу стави у извозни поступак.

Другим речима, предметна роба се може ставити у поступак извоза уколико се царинском органу уз декларацију приложи правни основ тј. документација (уговор, анекс уговора, судска одлука и сл) неопходна за спровођење захтеваног царинског поступка. На основу те документације подносилац декларације легитимише свој захтев пред царинским органима да се роба стави у одабрани царински поступак, а сама чињеница да је друго лице било носилац одобрења за поступак складиштења није од утицаја приликом декларисања робе за нови царински поступак, у овом случају за поступак поновног извоза.

Министарство финансија напомиње да је одредбом члана 8. Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС“, бр. 29/10 ... 56/11) прописан, између осталог, и начин попуњавања рубрика ЈЦИ за извоз. Такође, Министарство напомињемо да од одабира царинског поступка за који је роба декларисана зависи и начин попуњавања рубрика ЈЦИ.

Сагласно одредбама Царинског закона, декларант је дужан да декларацију поднесе на прописан начин, да у декларацији наведе све податке неопходне за примену прописа којим је уређен царински поступак за који се роба пријављује и да уз декларацију приложи све исправе потребне ради примене прописаног царинског поступка за који се роба пријављује. Стога се усаглашеност односно правилност података наведених у одређеним рубрикама ЈЦИ утврђује на основу исправа које се

прилажу уз декларацију (фактура, ЦМР, уговори и анекси уговора или на основу неког другог одговарајућег документа који је приложен уз ЈЦИ).

Што се тиче обрачуна и плаћања ПДВ за промет робе извршен у поступку царинског складиштења, са аспекта примене пореских прописа, а у складу са ставом Сектора за фискални систем Министарства финансија, продаја робе (пренос власништва над робом) на царинском подручју Републике Србије која није стављена у слободан промет подлеже обавези евидентирања и обрачуна пореза на додату вредност (ПДВ), у складу са Законом о порезу на додату вредност. С обзиром да промена власништва над робом не утиче на царински поступак у ком роба остаје (у конкретном случају, роба остаје у поступку царинског складиштења), то не постоји обавеза царинског органа да обрачунава и евидентира ПДВ у том случају.

На крају, Министарство финансија напомиње да се свако пословање на територији Републике Србије врши и у складу са девизним прописима, тј. у складу са Законом о девизном пословању, при чему се сваки промет на територији Републике Србије мора вршити у динарима.

ИЗБЕГАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Порески третман накнаде за ангажовање физичких лица – страних консултаната са аспекта примене Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Словенијом и Републиком Хрватском

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-596/2011-24 од 3.1.2012. год.)

Захтев за мишљење односи се на примену Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Словенијом и Хрватском односно на порески третман накнаде за ангажовање страних консултаната (физичких лица, резидената Словеније и Хрватске) који су (како се наводи у допису) у Републици Србији боравили мање од 183 дана и који у Републици Србији нису имали сталну базу, а посао консултаната су обављали у своје име и за свој рачун.

I. Између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Словеније закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/03, у даљем тексту: Уговор) који се примењује од првог јануара 2004. године. Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Словеније.

Министарство финансија напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 14. (Самосталне личне делатности) Уговора прописује:

„1. Доходак који оствари физичко лице, резидент државе уговорнице (у конкретном случају, резидент Словеније) од професионалних делатности или од других самосталних делатности опорезује се само у тој држави (у конкретном случају, у Словенији) осим ако за обављање својих делатности има сталну базу коју редовно користи у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији). У том случају, само део дохотка који се приписује тој сталној бази опорезује се у тој другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији).

2. Израз ‘професионалне делатности’ посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа.“

II. Између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Хрватске закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. Лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 6/04, у даљем тексту: Уговор) који се примењује од првог јануара 2005. године.

Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Хрватске.

Министарство финансија напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 14. (Самосталне личне делатности) Уговора прописује:

„1. Доходак који оствари резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Хрватске) од професионалних делатности или од других самосталних делатности опорезује се само у тој држави (у конкретном случају, у Хрватској) осим:

1) ако за обављање својих делатности има сталну базу коју редовно користи у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији). У том случају, само део дохотка који се приписује тој сталној бази опорезује се у тој другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији); или

2) ако борави у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) у периоду или у периодима који укупно трају 183 дана или дуже у периоду од дванаест месеци који почиње или се завршава у односној пореској години или календарској години. У том случају, само део дохотка који се остварује од делатности које се обављају у тој другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) опорезује се у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији).

3. Израз ‘професионалне делатности’ посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа.“

III. Имајући у виду наведено, Министарство финансија указује да обављање самосталних личних делатности искључује обављање индустријских и комерцијалних делатности, као и обављање професионалних делатности по основу радног односа (нпр. лекара који ради као медицинско особље у фабрици) који су регулисани другим члановима Уговора (о чему, овом приликом, детаљније, неће бити говора).

У складу са теоријом и праксом међународног пореског права, а за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања, реч је, дакле, о делатностима физичких лица која исте, ради остваривања дохотка, обављају за свој рачун, што подразумева сношење ризика потенцијалних губитака насталих приликом обављања делатности.

Значење израза „самосталне/професионалне личне делатности“ ближе је објашњено навођењем (у члану 14. став 2. или 3. Уговора) низа најчешћих примера тзв. „либералних професија“. Набрајање има искључиво карактер објашњења и ни

у ком случају није коначно. Могуће тешкоће које у примени Уговора о избегавању међународног двоструког опорезивања у посебним случајевима могу настати у погледу усаглашавања ставова да ли нека делатност има карактер „самосталне личне делатности“, у смислу Уговора, решавају се у поступку узајамног договарања између надлежних органа држава уговорница.

Када је реч о критеријуму „сталне базе“, као услову да се приходи лица која обављају самосталне личне делатности опорезују у земљи извора (у конкретном случају, у Републици Србији), Министарство финансија указује да, у складу са међународном праксом, приликом закључивања уговора о избегавању међународног двоструког опорезивања није уобичајено да се, у члану 14. Уговора, прецизно дефинише значење израза „стална база“. Међутим, у коментару одредаба овог члана, у Моделу уговора ОЕCD и Моделу уговора УН, наведено је да се под изразом „стална база“ подразумева центар активности сталног или трајног карактера (минимум шест месеци) који резидент државе уговорнице (физичко лице) има у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) за обављање самосталних личних делатности.

С обзиром на изнето, као и на основу навода из дописа (боравак страних консултаната из Словеније и Хрватске у Републици Србији је краћи од 183 дана; наведена лица у Републици Србији немају сталну базу), став је Министарства финансија – Сектора за међународне финансијске односе и европске интеграције (Група за билатералне финансијске односе и избегавање двоструког опорезивања) да ће се накнада која се исплаћује страним консултантима (физичким лицима, резидентима Словеније и Хрватске) опорезовати само у Словенији, односно само у Хрватској.

Међутим, како је у члану 1. Уговора, изричито, наведено да се исти примењује само на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице, Министарство финансија указује да је пре примене претходно наведеног решења – опорезивања односног прихода само у Словенији, односно Хрватској (што је посебна погодност предвиђена цитираним одредбама члана 14. Уговора) неопходно да односна физичка лица (консултанти из Словеније и Хрватске) надлежним пореским органима Републике Србије,

односно свом исплатиоцу прихода из Републике Србије, приложе потврду о резидентности (за 2011. годину) своје матичне државе (Словеније, односно Хрватске) потписану и оверену од стране надлежних пореских органа Словеније (на основу члана 3. – Опште дефиниције, став 1. тачка 10) Уговора са Словенијом, то је Министарство финансија Републике Словеније, односно његов овлашћени представник) односно Хрватске (на основу члана 3. став 1. тачка 9) под (2) Уговора са Хрватском, то је министар финансија или његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу Републике Србије.

2. Порески третман камате утврђене по трансферним ценама (у конкретном случају, камате која прелази износ који би се утврдио методом „ван дохвата руке“) са аспекта примене Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Холандијом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-757/2011-24 од 29.12.2011. год.)

Између СФР Југославије и Краљевине Холандије закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 12/82) који се примењује од првог јануара 1984. године.

Уговор се примењује и у билатералним економским односима између Републике Србије и Краљевине Холандије.

Министарство финансија напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Уговор, у члану 11. (Камата) став 1. прописује да камата настала у једној од држава (у конкретном случају, у Србији – ово из разлога јер је исплатилац камате резидент Србије) и исплаћена резиденту друге државе уговорнице (у конкретном случају, резиденту Холандије) опорезују се само у тој другој држави (у конкретном случају, само у Холандији – ово под условом да је стварни власник камате – резидент Холандије, домаћем

исплатиоцу камате, на прописаном ПОР-2 обрасцу Србије, презентовао потврду о резидентности Холандије, потписану и оверену од стране надлежног органа Холандије).

Наведено решење предвиђа изузимање од опорезивања у Србији (као земљи извора) само оне камате коју су поверилац и дужник уговорили у складу са принципом „ван дохвата руке“.

Истовремено, када је у питању камата између повезаних лица, односно онај њен (камате) део који прелази износ који би (између повериоца и дужника) био уговорен у складу са принципом „ван дохвата руке“ (под тржишним условима), Уговор, у ставу 6. истог члана 11. (Камата), поред осталог, прописује да ако због посебног односа између платиоца и примаоца или између њих и неког другог лица, износ камате, имајући у виду потраживање за које се она плаћа, прелази износ који би био уговорен између платиоца и примаоца, одредбе овог члана (о опорезивању камате само у Холандији, али не и у Србији) примењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема.

Посебан однос између платиоца камате и њеног стварног власника или између њих и другог лица постоји када се камата плаћа физичком или правном лицу које директно или индиректно контролише исплатиоца или које је директно или индиректно контролисано од исплатиоца или је зависно од групе која има заједнички интерес са исплатиоцем камате. Посебан однос, такође, обухвата однос по основу крвног сродства или брака и, генерално, заједницу интереса која се разликује од законског односа који даје право на плаћање камате.

Имајући у виду наведено, у конкретном случају који се наводи у допису (да је камата уговорена између повезаних лица), Министарство финансија указује да члан 11. (Камата) став 6. Уговора прецизира да држава извора камате (у конкретном случају, Србија) изузимање од опорезивања камате у Србији (у складу са претходно наведеним чланом 11. став 1. Уговора) примењује само на износ камате уговорен по тржишним условима (у складу са принципом „ван дохвата руке“), а да се вишак изнад тог износа опорезује у пуном износу, у складу са домаћим пореским законодавством Србије.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли је исправан део Конкурсне документације у коме је предвиђена могућност да се при реализацији набавке (потписивање уговора) набаве 10% мање или више медицинских кревета у односу на број у Обрасцу понуде и моделу уговора, где је и предвиђена та могућност?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-516/2011 од 25.1.2012. год)

Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је:

– да наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану набавки и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету Републике Србије, територијалне аутономије, локалне самоуправе или у финансијском плану наручиоца (члан 27. став 1);

– да наручилац покреће поступак јавне набавке доношењем одлуке о покретању поступка у писаном облику која, између осталог, садржи и процењену вредност јавне набавке (члан 28. став 1. тачка 3);

– да се процењена вредност јавне набавке исказује у укупном износу без пореза на додатну вредност (члан 37. став 2).

Из наведеног произлази да наручилац, у границама обезбеђених средстава, покреће поступак јавне набавке

исказујући њену процењену вредност у укупном износу без пореза на додатну вредност.

Правилно одређена процењена вредност јавне набавке од утицаја је не само на избор поступка јавне набавке, него и на остварење прописаног начела транспарентности у спровођењу тог поступка (објављивање огласа о јавним набавкама), односно на друга права и обавезе које наручилац има у поступку јавне набавке (језик на коме се припрема конкурсна документација, износ таксе за подношење захтева за заштиту права и др).

Да би наручилац правилно одредио процењену вредност јавне набавке неопходно је, између осталог, да одреди количину добара која су предмет јавне набавке.

Правилником о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки („Сл. гласник РС“, бр. 50/09) прописано је да:

– у обрасцу структуре цене морају бити приказани основни елементи структуре цене као што су јединичне цене и укупна цена, односно укупна цена без ПДВ-а и укупна цена са ПДВ-ом (члан 10. став 1. тач. 1) и 2);

– модел уговора, као саставни елемент конкурсне документације, мора да садржи све битне елементе уговора (предмет, цену и уговорне обавезе), те да садржина закљученог уговора не може да се разликује од садржине модела уговора (члан 7. ст. 1. и 4). Министарство финансија напомиње да је предмет одређен када је уговором одређена његова количина.

Правилником о поступку отварања понуда и обрасцу за вођење записника о отварању понуда („Сл. гласник РС“, бр. 50/09) прописано је да је наручилац дужан да у поступку отварања понуда води записник у који се, између осталог, уноси понуђена цена и евентуални попусти које нуди понуђач (члан 7. став 1. алинеја десета)

Писмени извештај о стручној оцени понуда садржи, између осталог, податак о предмету и вредности уговора о јавној набавци (члан 80. став 2. тачка 2. Закона).

По састављеном извештају о стручној оцени понуда наручилац доноси одлуку о избору најповољније понуде, након чега, у складу са њом, закључује уговор о јавној набавци са понуђачем чија је понуда најповољнија.

Како садржина закљученог уговора не може да се разликује од модела уговора, то закључени уговор мора да садржи цену која је наведена и у моделу уговора.

С обзиром на наведено, мишљење Министарства финансија је да конкурсна документација и модел уговора, као саставни елемент конкурсне документације, морају да садрже тачну количину добара која је предмет јавне набавке, како би се стекли услови да наручилац спроведе поступак у складу са одредбама Закона.

2. У којој врсти поступка је могућа реализација кампање „Кликни безбедно“ Министарства културе, информисања и информационог друштва, чији фокус би било оглашавање у медијима у циљу заштите деце на Интернету, како би се са свим члановима групе одабраних штампаних медија са националном покривеношћу (Блиц, Вечерње новости, Прес, Курир, Време и НИН) истовремено уговориле ове услуге?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-574/2011 од 24.1.2012. год)

Чланом 6. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) уређена су питања која се односе на набавку услуга. Тако су предмет уговора о јавној набавци услуга услуге наведене у анексима IА и IБ, који су одштампани уз овај закон и чине његов саставни део. Анексом IА обухваћене су, између осталог, рекламне услуге, а у Анексу IБ, поред таксативног навођења услуга које могу да буду предмет јавне набавке, садржане су и „друге услуге“.

Чланом 2. тач. 1. и 3. Закона о оглашавању („Сл. гласник РС“, бр. 79/05) прописано је да оглашавање представља обавештавање преко огласног средства (летак, проспек, амбалажа производа, плакат, фотографија, огледни картон, пано, транспарент, билборд, расветно тело, дисплеј, моторно возило, средство пословне комуникације, средство пословне репрезентације, као и друга средства помоћу којих се огласна порука може учинити доступном примаоцу) којим се препоручује оглашивач, његова активност, производ, услуга или друга препорука са циљем да је прималац коме је упућена прихвати или користи.

Полазећи од изнетог, по мишљењу Министарства финансија, услуге оглашавања не би се могле сматрати рекламним услугама које су обухваћене Анексом IА. Ово због тога што услуге рекламе и пропаганде, чији је циљ да се заинтересују и задрже потрошачи, односно тражење купаца, не обухватају, између осталог, односе и комуницирање са јавношћу, тј. објављивање релевантних података на начин који јавности, односно заинтересованим лицима омогућава увид у рад министарства, односно упознавање са тим подацима, нити друге сличне делатности, сагласно Уредби о класификацији делатности, сектор М Стручне, научне, иновационе и техничке делатности, област 73 Рекламирање и истраживање тржишта грана 73.1 Рекламирање („Сл. гласник РС“, бр. 54/10).

Такође, услуге оглашавања немају карактер „других услуга“ које, по мишљењу Министарства финансија, представљају услуге сродне или сличне услугама обухваћеним у Анексу IБ, а које није било могуће навести у том анексу.

Имајући у виду да анекси IА и IБ не садрже услуге оглашавања, произилази да услуга која се односи на оглашавање кампање, која за циљ има едукацију грађана, у дневној штампи са националном покривеношћу, односно која излази на целој територији Републике Србије није предмет уговора о јавној

набавци, односно да се на набавку услуга оглашавања не примењују услови, начин и поступак набавке прописан Законом.

3. Да ли у оквиру спровођења пројекта Националног инвестиционог плана Министарство економије и регионалног развоја, као наручилац, које је закључило уговор о извођењу радова са извођачима радова и директним корисницима пројекта, може да спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива за јавне набавке за извођење додатних радова, за која су средства обезбеђена у буџету локалне самоуправе, или наведену врсту поступка за додатне радове спроводи локална самоуправа, у складу са чланом 24. став 1. тачка 7) Закона о јавним набавкама? Да ли се по спроведеном преговарачком поступку без објављивања јавног позива за додатне радове закључује анек основног или посебан уговор о извођењу додатних радова, а у складу са чланом 24. став 1. тачка 7) Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-584/2011-27 од 23.1.2012. год)

У захтеву за давање мишљења је, између осталог, наведено да је у оквиру спровођења пројекта Националног инвестиционог плана Министарство економије и регионалног развоја, као наручилац, закључило уговор о извођењу радова са извођачима радова и директним корисницима пројекта, с тим да уговор потписују сви суинвеститори, уколико се пројекат финансира из различитих извора, у складу са чланом 30. Уредбе о поступку по коме се бирају пројекти за Национални инвестициони план и поступку по коме се поменути план спроводи („Сл. гласник РС“, бр. 29/08 и 49/09). Такође, истакнуто је да се током реализације уговора, услед измена и допуна пројектне документације, јавља потреба за уговарањем додатних радова (вишкова и неугворених радова), за које ће финансијска средства обезбедити директни корисник пројекта односно суинвеститор (локална самоуправа).

Чланом 24. став 1. тачка 7) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да у случају додатних услуга или радова који нису били укључени у првобитни пројекат или у прву јавну набавку, а који су због непредвидљивих околности постали неопходни за извршење уговора о јавној набавци, под условом да се уговор закључи са првобитним пружаоцем услуга, односно извођачем радова и да укупна вредност свих додатних услуга или радова није већа од 25% од укупне вредности првобитно закљученог уговора, као и да:

а) да се такве додатне услуге или радови не могу раздвојити, у техничком или економском погледу, од прве јавне набавке, а да се при томе не проузрокују несразмерно велике тешкоће или несразмерно велики трошкови за наручиоца или

б) су такве услуге или радови, које би наручилац могао набавити одвојено од извршења првобитног уговора, неопходне за даље фазе пружања услуга односно извршења радова.

Како из дописа произлази да је у оквиру спровођења пројекта Националног инвестиционог плана Министарство економије и регионалног развоја закључило уговор о извођењу радова са извођачима радова и директним корисницима пројекта по претходно спроведеном поступку јавне набавке, те како је Министарство потписник основног уговора о извођењу радова, мишљење Министарства финансија је да локална самоуправа не може спровести преговарачки поступак без објављивања јавног позива, већ би тај поступак требало да спроведе Министарство као наручилац. Евентуална могућност спровођења предметног поступка јавне набавке од стране локалне самоуправе постојала би у ситуацији да Министарство економије и регионалног развоја, као наручилац, сагласно члану 29. Закона, овласти локалну самоуправу да она у њено име и за њен рачун спроведе предметни поступак, с тим да је у конкретном случају Министарство економије и регионалног развоја и даље наручилац. Ово из разлога што се набавка додатних радова спроводи у преговарачком поступку без објављивања јавног позива ако су

кумулятивно (истовремено) испуњени услови прописани чланом 24. став 1. тачка 7) Закона у које спада и услов да се уговор закључи са првобитним извођачем радова.

У случају јавне набавке додатних радова не закључује се анекс уговора, већ се спроводи преговарачки поступак без објављивања јавног позива, под условима који су прописани чланом 24. став 1. тачка 7) Закона и закључује се нови уговор о јавној набавци додатних радова.

Ако је вредност додатних радова већа од 25% од укупне вредности првобитно закљученог уговора, што се одређује путем процењене вредности јавне набавке, наручилац је у обавези да спроведе други одговарајући поступак јавне набавке.

Овим мишљењем повлачи се мишљење Министарства финансија број: 011-00-00157/2010-27 од 30. јула 2010. године у делу који се односи на могућност да се „уколико се током реализације уговора додељених у преговарачком поступку стекну услови за проширење обима уговорених радова, закључи анекс за већ постојеће уговоре“.

4. Да ли Институт за стандардизацију Србије испуњава услове из члана 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, односно да ли су наручиоци дужни да примењују Закон о јавним набавкама у случају када им своје услуге, у својству понуђача, пружа Институт?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-594/2011-27 од 23.1.2012. год)

У захтеву за давање мишљења најпре је наведено да је Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) јавна установа која послује у складу са прописима о јавним службама и Законом о стандардизацији („Сл. гласник РС“, бр. 36/09), да као индиректни буџетски корисник обавља послове у вези са доношењем, објављивањем, преиспитивањем и

повлачењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом. Указано је да су наведени послови утврђени Законом о стандардизацији, Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију („Сл. гласник РС“, бр. 88/09) и Статутом Института („Сл. гласник РС“, бр. 6/11), те да они представљају делатност Института. При томе је наведено да се на основу члана 9. став 1. тачка 2) Закона о стандардизацији, средства за рад Института обезбеђују и продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација.

Чланом 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Цитирану законску одредбу је могуће применити уз кумулативно испуњење следећих услова: да набавку спроводи субјекат који се у смислу Закона сматра наручиоцем, да субјект који спроводи набавку има посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке, као и да му је то посебно или искључиво право додељено од стране Републике Србије, територијалне аутономије или локалне самоуправе на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа.

Законом о стандардизацији прописано је да:

– се овај закон примењује на стандарде и сродне документе које доноси и објављује национално тело за стандардизацију у Републици Србији, као и на међународне стандарде и сродне документе признатих међународних и европских организација за

стандардизацију из члана 3. тач. 12) и 13) овог закона који представљају основу за доношење српских стандарда (члан 2);

– је Институт национално тело за стандардизацију у Републици Србији и да су средства којима послује Институт у државној својини (члан 6. ст. 1. и 2);

– Институт објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института, те да обавља и друге послове који су у вези са стандардима и стандардизацијом, предвиђених у тачки 2) до 16) истог члана овог закона (члан 7. став 1. тачка 1).

Из изнетог несумњиво произлази да Институт има статус наручиоца, у смислу члана 3. став 1. тачка 1) Закона и да му је Законом о стандардизацији дато искључиво право на обављање делатности која се односи на пружање услуга доношењем, објављивањем, преиспитивањем и повлачењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом. Дакле, наручиоци нису у обавези да примењују Закон када врше набавке услуга које се односе на доношење, објављивање, преиспитивање и повлачење српских стандарда и сродних докумената, а које представљају послове за које је Институт основан.

Имајући у виду наведени члан, у коме се прописује да се одредбе Закона не примењују на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке, Министарство финансија сматра да набавка услуга везаних, између осталог, и за продају стандарда, сродних докумената и других публикација од Института, не подлеже спровођењу поступака јавних набавки.

Наиме, у ситуацији када је наручиоцима неопходна предметна услуга, а везано за стандарде, сродна документа и друге публикације, а која су Институту поверена као искључиво право,

наручиоци не морају да спроводе поступак јавне набавке у смислу члана 7. став 1. тачка) Закона.

С обзиром да је у допису указано да Институт није сигуран „како би требало да поступа након пријема јавног позива за достављање понуде у поступцима јавних набавки“, а имајући у виду да наручиоци у предметној ситуацији немају обавезу да спроводе поступак јавне набавке, значи да изостаје и обавеза Института да поступа по јавним позивима за које наводи да их добија учесталом динамиком.

5. Да ли Факултет техничких наука у Новом Саду може, за набавку рачунара и рачунарске опреме, да примени рестриктивни поступак, применом члана 22. став 3. Закона о јавним набавкама, с обзиром да није у могућности да прецизно одреди количину потребне рачунарске опреме за 2012. годину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-660/2011-27 од 23.1.2012. год)

У захтеву за давање мишљења наведено је да би се Факултет техничких наука у Новом Саду у 2012. години определио за рестриктивни поступак у случају спровођења поступка јавне набавке чији су предмет рачунари и рачунарска опрема, уз напомену да се њихово питање односи на „дефинисање расположивих средстава за куповину наведене опреме односно процену тачне количине опреме“. При томе је истакнуто да се тренутно реализује 107 пројеката које финансира Министарство просвете и 57 пројеката међународне сарадње. Такође, наведено је да је Факултет техничких наука аплицирао за још 10 пројеката, те да би у току 2012. године требало да им буду одобрени и други домаћи и међународни пројекти, с обзиром да нису у могућности да прецизно одреде количину потребне рачунарске опреме.

Чланом 22. став 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да наручилац може спроводити рестриктивни поступак и када јавну набавку није могуће унапред планирати са становишта обима и времена, а предмет те набавке су повремене услуге или потрошна добра, односно повремене поправке или радови на одржавању, који се пружају, испоручују или изводе не према посебним захтевима наручиоца, већ у складу са тржишним условима. Примена наведене законске одредбе односи се, пре свега, на набавке које за предмет имају добра, услуге или радове за којима се потреба јавља повремено. С обзиром да због природе тих добара, услуга или радова није могуће проценити вредност истих због њихове разноликости (нпр. није могуће проценити за којим добрима, услугама и радовима ће наручилац имати потребе у току године, колике ће потребе бити, које ће тржишне цене бити у тренутку набавке и сл), нити учесталост набавки, примена отвореног поступка, пре свега због трајања поступка, често не би била примерена.

С обзиром на изнето, наручилац треба *ad hoc* да врши оцену оправданости примене предметне врсте поступка, зато што ангажовање Факултета техничких наука на реализацији домаћих и међународних пројеката, у смислу наведене законске одредбе, није могуће предвидети, те стога није могуће предвидети ни количину потребне рачунарске опреме. Такође, мишљење Министарства финансија је да прецизирање броја пројеката у предметном допису за који је Факултет техничких наука аплицирао (укупно 10 пројеката), може бити одлучујуће у процени обима реалних потреба за рачунарима и рачунарском опремом, али таква процена, сагласно члану 6. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 16/11), не може бити предмет разматрања од стране Министарства финансија.

Имајући у виду све наведено, мишљење Министарства финансија је да испуњеност Законом прописаних услова за примену рестриктивног поступка наручилац мора да цени у сваком

конкретном случају, будући да само наручилац има увид у то која добра – рачунари и рачунарска опрема, у конкретном случају – могу бити повремено испоручена.

6. Да ли ЈКП „Београд пут“ може део услуга, додељених од стране надлежне институције града Београда, да додели правним или физичким лицима на основу спроведених поступака јавних набавки, односно да ли је поступање у том смислу у супротности са одредбом члана 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама?

Да ли ЈКП „Београд пут“ може део услуге одржавања улица општинских путева, путева ван насеља и путева у насељу у зимском периоду 2011/2012 године, које су додељене од стране надлежне институције града Београда, да додели правним или физичким лицима на основу спроведених поступака јавних набавки, односно да ли је за тај део услуга дужан да примени Закон о јавним набавкама или не?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-668/2011-27 од 20.1.2012. год)

У захтеву за давање мишљења, између осталог, наведено је да је Одлуком о промени оснивачког акта јавног комуналног предузећа „Београд пут“ („Сл. лист града Београда“, бр. 12/10, у даљем тексту: Одлука) дефинисана претежна делатност ЈКП „Београд пут“ из Београда, као и да претежна делатност обухвата следеће: изградња саобраћајница, писта и спортских терена – израда, реконструкција, уређење и одржавање улица, локалних и некатегорисаних путева, саобраћајних објеката и друге опреме пута на територији града Београда. Указано је да, поред претежне делатности, ЈКП „Београд пут“ из Београда, обавља и послове на одржавању градских саобраћајница у зимским условима посипањем сољу и агрегата, а по потреби и уклањање снега и леда са улица и путева.

Чланом 4. Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 88/11) прописано је, између осталог, да јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом:

– обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система и уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој (став 1);

– уређује услове обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности обезбеђујући нарочито (став 3):

Чланом 9. Закона о комуналним делатностима прописано је, између осталог, да:

– се под поверавањем обављања комуналне делатности подразумева временски орочено уговорно уређивање односа у вези са обављањем комуналне делатности или појединих послова из оквира комуналне делатности између једне или више јединица локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, које за циљ има пружање комуналних услуга на територији једне или више јединица локалне самоуправе или на делу територије јединице локалне самоуправе (став 1);

– се поверавање обављања комуналне делатности врши на основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности и уговора о поверавању, осим када се оснива јавно предузеће (став 2);

– уколико је одлуком о начину обављања комуналне делатности предвиђено да ће комуналну делатност обављати јавно предузеће, црква или верска заједница, не постоји обавеза спровођења поступка предвиђеног законом којим се уређују концесије, већ се вршилац комуналне делатности може одредити у одлуци о начину обављања комуналне делатности (став 4).

Из наведених законских одредби произлази да је јединица локалне самоуправе надлежна за уређивање комуналних делатности, а у случају када комуналну делатност обавља јавно

предузеће овлашћена је да у одлуци о начину обављања комуналне делатности одреди вршиоца комуналне делатности.

С обзиром на изнето, мишљење Министарства финансија је да „део услуга додељених од стране надлежне институције града Београда, ЈКП „Београд пут“ из Београда не би могло да „додели правним или физичким лицима“.

Наиме, полазећи од општег начела јавног права о немогућности даљег преноса овлашћења, Министарство финансија напомиње да ЈКП „Београд пут“ из Београда, као вршилац комуналне делатности, има право (и обавезу) да, између осталог, трајно и несметано пружа комуналне услуге корисницима под прописаним условима и на прописани начин, али није овлашћено да „даље“ одређује лице које има право да обавља комуналне делатности. То, другим речима, значи да ово јавно предузеће не би могло накнадно да „отуђи“ право на пружање комуналних услуга и пренесе га на неко друго лице. Ово правило има изузетке под условом да, у конкретном случају, Закон о комуналним делатностима изричито дозвољава пренос овлашћења које се односи на одређивање вршиоца комуналне делатности.

С обзиром да је из Одлуке утврђено да је оснивач основао јавно комунално предузеће „Београд пут“ из Београда са посебним правом обављања делатности наведених у чл. 4. и 5. ове одлуке, те имајући у виду да је мишљење Министарства финансија да се посебно право на обављање наведених комуналних делатности не би могло поверити (пренети) другом правном или физичком лицу, Министарство финансија напомиње да је беспредметно разматрати питање које се односи на неопходност примене члана 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08).

7. Да ли се на набавку услуга мобилне телефоније заједно са одређеном количином мобилних телефона које Теленор даје

својим корисницима услуга за 1 динар по телефону, може применити одредба члана 7. став 1. тачка 9) Закона о јавним набавкама односно да ли је наручилац у том случају ослобођен примене Закона о јавним набавкама?

Да ли се тако дати телефони могу сматрати, не добром у смислу Закона о јавним набавкама, већ једном бенефицијом, попустом оператера коју он кроз своју пословну политику даје својим претплатницима, односно корисницима?

С обзиром да на тржишту Србије постоји више мобилних оператера, да ли постоји обавеза наручилаца да упуте позив свим оператерима или наручилац може да бира са којим ће оператером мобилне телефоније сарађивати?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00515/2011-27 од 16.1.2012. год)

У захтеву за мишљење указано је да „Управа за заједничке послове покрајинских органа користи телекомуникационе услуге Теленор ДОО Београд“; да уговор о коришћењу услуга мобилне телефоније истиче и да је „Теленор доставио Понуду и Анекс којим се утврђују посебни услови за коришћење телекомуникационих услуга за све претплатничке уговоре закључене са претплатником“. У оквиру достављене понуде „Теленор је понудио услуге кроз одговарајући тарифни пакет и мобилне телефоне по бенефит цени од 1 РСД, а не по тржишној цени“. Такође, констатује се да су „тако понуђени мобилни телефони бенефиција претплатнику за коришћење услуга и да самом чињеницом закључења уговора са Теленором претплатник има право на те телефоне“.

Чланом 7. став 1. тачка 9) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке услуга гласовне телефоније, телекса, радио-телефоније, пејџинга, интернета и сателитских услуга.

Уредбом о класификацији делатности, у оквиру области 61 – Телекомуникације, поред осталог, прописано је да телекомуникације обухватају активности којима се пружају телекомуникационе и сродне услуге, тј. свако емитовање, пренос или пријем порука (говор, звук, текст, слика или подаци) у виду сигнала, коришћењем жичаних, радио, оптичких или других електромагнетских система. Преносни уређаји којима се подржавају те активности могу се заснивати на једној технологији или на комбинацији више технологија. Заједничка особина ових активности јесте пренос садржаја без његовог стварања.

Из изнетог произлази да „телекомуникације“, поред осталог, обухватају и гласовну телефонију (пренос садржаја без његовог стварања) у коју спада фиксна и мобилна телефонија, те је мишљење Министарства финансија да се набавка услуга мобилне телефоније не врши на начин и под условима прописаним Законом.

Међутим, без обзира што се на услуге гласовне телефоније примењују одредбе члана 7. став 1 тачка 9) Закона, односно наручилац није у обавези да упућује позив свим мобилним оператерима за достављање понуда на начин и под условима који су прописани овим законом, мишљење Министарства финансија је да би наведени позив, ради поштовања начела обезбеђења конкуренције међу понуђачима (члан 9. Закона), могли упутити и већем броју оператера.

Када се ради о питању „да ли се тако дати телефони могу сматрати, не добром у смислу Закона о јавним набавкама, већ једном бенефицијом, попустом оператера“, Министарство финансија подсећа да је чланом 6. став 5. Закона прописано, између осталог, да се уговором о јавној набавци услуга сматра и уговор о јавној набавци чији је предмет услуге и добра ако процењена вредност услуга прелази процењену вредност добара обухваћених тим уговором.

Како је вредност предметне услуге знатно већа од вредности добра (вредност мобилних телефона износи 1 динар), то

Министарство финансија сматра да би, у конкретном случају, набавку мобилних телефона требало третирати као набавку услуга, у смислу наведеног члана 6. став 5. Закона.

8. Да ли Фондација за решавање стамбених потреба младих наставних и научних радника и уметника Универзитета у Новом Саду може да додели уговор о јавној набавци радова на изградњи другог стамбеног објекта у преговарачком поступку без објављивања јавног позива, у складу са одредбама члана 24. став 1. тачка 8) Закона о јавним набавкама, након што је претходно спроведен отворен поступак јавне набавке за извођење исте врсте радова на изградњи првог стамбеног објекта и закључен уговор са изабраним понуђачем 9. јуна 2010. године, при чему је могућност изградње још једне зграде по истом пројекту била остављена у првој објави јавног позива?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-450/2011-27 од 12.1.2012. год)

У захтеву за давање мишљења најпре је наведено да је Управни одбор Фондације за решавање стамбених потреба младих радника и уметника Универзитета у Новом Саду спровео отворени поступак јавне набавке за извођење радова на изградњи стамбеног објекта, те да је са понуђачем којег је изабрао у наведеном поступку дана 9. јуна 2010. године закључен уговор о извођењу предметних радова. У јавном позиву је остављена могућност да у случају извођења исте врсте радова на изградњи још једне зграде по истом пројекту и истим уговореним условима, буде са истим извођачем закључен уговор о извођењу радова. Имајући у виду да се јавила потреба за изградњом нове зграде која се налази у непосредној близини већ изграђене зграде, истакнуто је да би економски најповољније и најбрже било да се настави градња у овом комплексу са истим извођачем радова. У прилогу ових тврдњи, заједно са дописом достављена је и фотокопија уговора о

јавној набавци и јавног позива из описаног спроведеног поступка јавне набавке.

Чланом 24. став 1. тачка 8) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, даљем тексту: Закон) прописано је да наручилац може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива код нових услуга или радова које представљају понављање сличних услуга или радова које пружа првобитни пружалац услуга или извођач радова, под условом да се такве услуге или радови уклапају у основни пројекат за који је по објављеном јавном позиву био закључен уговор о јавној набавци, да је ова могућност наведена у првој објави јавног позива и да од закључења првог уговора није протекло више од три године

Из изнетог произлази да се наведена законска одредба односи на набавку услуга односно радова који у суштини представљају понављање већ извршених услуга односно изведених радова. Наиме, наручилац може да уговори такве услуге односно радове у преговарачком поступку, али само уз испуњење следећих услова:

- 1) да их уговори са првобитним пружаоцем услуга, односно извођачем радова;
- 2) да је првобитни уговор закључен након спроведеног поступка јавне набавке у којем је објављен јавни позив;
- 3) да се услуге, односно радови, који су предмет набавке заснивају на првобитном пројекту на основу којег је реализована прва јавна набавка;
- 4) да је могућност оваквог уговарања наведена у првој објави јавног позива и
- 5) да од закључења првог уговора није прошло више од три године.

У достављеном јавном позиву за прикупљање понуда у отвореном поступку број 01-1/09/3 од 3. децембра 2009. године („Сл. гласник РС“, бр. 104/09), у делу под тачком 1, који се односи на предмет јавне набавке, између осталог, предвиђено је да

„инвеститор оставља могућност уговарања још једног идентичног објекта по ценама из основног уговора“, док је из Уговора о извођењу радова број: П-100-872 од 9. јуна 2010. године несумњиво утврђено да је предмет јавне набавке изградња стамбеног објекта П+3+Пк за младе наставне и научне раднике и уметнике Универзитета у Новом Саду и да је период од закључења овог уговора краћи од три године.

С обзиром на тврдњу да се јавила потреба за изградњом нове зграде која се налази у непосредној близини већ изграђене зграде што је реализовано на основу претходно спроведеног поступка јавне набавке, а имајући у виду да из утврђеног чињеничног стања произлази да је првобитни уговор закључен након спроведеног поступка јавне набавке у којем је објављен јавни позив, да од закључења првог уговора није прошло више од три године, мишљење Министарства финансија је да су испуњени услови прописани чланом 24. став 1. тачка 8) Закона.

9. Да ли се Фондација за решавање стамбених потреба младих научних радника и уметника Универзитета у Нишу сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама, односно да ли у смислу члана 3. став 1. тачка 4) Закона о јавним набавкама обавља делатност од општег интереса?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-509/2011-27 од 23.12.2011. год)

Чланом 3. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да је наручилац јавне набавке:

1) државни орган, организација, установа и други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем и буџет, као и организација за обавезно социјално осигурање;

2) јавно предузеће;

3) правно лице које обавља и делатност од општег интереса, уколико је испуњен неки од следећих услова:

(1) да више од половине чланова органа управљања тог правног лица чине представници наручиоца;

(2) да више од половине гласова у органу тог правног лица имају представници наручиоца;

(3) да наручилац врши надзор над радом тог правног лица;

(4) да наручилац поседује више од 50% акција, односно удела у том правном лицу;

(5) да се више од 50% финансира из средстава наручиоца.

4) правно лице основано од наручиоца, а које обавља и делатност од општег интереса и које испуњава најмање један од услова из тачке 3) овог члана.

Чланом 5. став 2. Закона прописано је да је предмет јавне набавке радова и извођење радова који се непосредно или посредно финансирају од стране наручиоца у износу који прелази 50% вредности јавне набавке, а који су повезани са градњом болница, верских објеката, спортских и рекреативних објеката и објеката за одмор, школских и универзитетских зграда и зграда које се користе за потребе државних органа, као и са нискоградњом у складу са Анексом II.

Чланом 6. став 6. Закона прописано је да се одредбе овог закона примењују и на набавке услуга које се непосредно или посредно финансирају од стране наручиоца у износу од преко 50% вредности јавне набавке.

За примену наведених одредаба одговоран је наручилац који финансира извођење радова, односно пружање услуге (члан 5. став 3. и члан 6. став 7. Закона).

Из наведеног произлази да лице које нема статус наручиоца, у смислу члана 3. став 1. Закона, примењује овај закон када врши:

– набавку радова за изградњу болница, верских објеката, спортских и рекреативних објеката и објеката за одмор,

школских и универзитетских зграда и зграда које се користе за потребе државних органа, као и набавку радова у вези са нискоградњом у складу са Анексом II или

– набавку услуга, који/е се непосредно или посредно финансирају од стране наручиоца у износу од преко 50% вредности јавне набавке.

Такође, наручилац који финансира извођење радова или пружање услуга одговара за законитост спроведеног поступка јавне набавке.

Према члану 2. став 1. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Сл. гласник РС“, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 и 123/07) делатности од општег интереса јесу делатности које су као такве одређене законом у области: производње, преноса и дистрибуције електричне енергије; производње и прераде угља; истраживања, производње, прераде, транспорта и дистрибуције нафте и природног и течног гаса; промета нафте и нафтних деривата; железничког, поштанског и ваздушног саобраћаја; телекомуникација; издавања службеног гласила Републике Србије; информисања; издавања уџбеника; коришћења, управљања, заштите и унапређивања добара од општег интереса (воде, путеви, минералне сировине, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач), као и комуналне делатности.

Према Закону о задужбинама и фондацијама („Сл. гласник РС“, бр. 88/10):

– фондација је правно лице без чланова и основне имовине које је основано ради доброделиног остваривања општекорисног циља који није забрањен Уставом или законом (члан 2. став 2);

– остваривањем општекорисног циља, у смислу овог закона, сматрају се активности усмерене на промовисање и заштиту људских, грађанских и мањинских права, промовисање демократских вредности, европских интеграција и међународног разумевања, одрживи развој, регионални развој, равноправност полова, унапређење социјалне и здравствене заштите, промо-

висање и унапређење културе и јавног информисања, промовисање и популаризацију науке, образовања, уметности и аматерског спорта, унапређивање положаја особа са инвалидитетом, бригу о деци и младима, помоћ старима, заштиту животне средине, борбу против корупције, заштиту потрошача, заштиту животиња, хуманитарне и друге активности којима задужбине и фондације остварују општекорисне циљеве односно интересе (члан 3. став 1);

– задужбине и фондације, у смислу овог закона, јесу недобитне невладине организације (члан 4).

Из свега наведеног произлази да Фондација за решавање стамбених потреба младих научних радника и уметника Универзитета у Нишу (у даљем тексту: фондација) има статус невладине организације, односно правног лица које не обавља делатност од општег интереса, у смислу Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса и Закона о задужбинама и фондацијама, те стога нема статус наручиоца, у смислу члана 3. став 1. тачка 4) Закона.

Међутим, фондација се сматра наручиоцем, у смислу члана 3. став 1. тачка 1) Закона, када се за остваривање њених статутарних циљева користе средства и имовина који су обезбеђени из Буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, као и других корисника јавних средстава (у даљем тексту: буџетска средства).

Ако се активности фондације не финансирају буџетским средствима, у ком случају нема статус наручиоца јавне набавке, фондација је ипак дужна да набавку радова или услуга, у смислу члана 5. став 2. и члана 6. став 6. Закона, врши под условима, на начин и у поступку који је прописан овим законом.

10. Да ли Републички завод за статистику испуњава услове из члана 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, односно да ли су наручиоци дужни да примењују Закон о јавним набавкама у

случају када им своје услуге, у својству понуђача, пружа Републички завод за статистику?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-464/2011-27 од 14.12.2011. год)

У захтеву за давање мишљења најпре је наведено да је чланом 26. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 16/11) прописано да Републички завод за статистику обавља стручне послове који се односе на: доношење програма, организацију и спровођење статистичких истраживања, односно израду методологије, прикупљање, обраду, статистичку анализу и објављивање статистичких података; припрему и доношење јединствених статистичких стандарда; развој, одржавање и коришћење републичких административних и статистичких регистара; формирање и одржавање система националних рачуна; сарадњу са међународним организацијама ради стандардизације и обезбеђивања упоредивости података; обраду података ради утврђивање резултата избора и референдума на републичком нивоу, као и друге послове одређене законом. Цитирајући чл. 6. и 7. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/09), такође је наведено да је предметним законом регулисана организација система званичне статистике у којем се посебно наглашава улога завода, као посебне организације, односно самосталне институције у производњи, дисеминацији и организовању система званичне статистике.

Чланом 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведене одредбе произлази да се Закон не примењује ако су кумулативно испуњени следећи услови:

– да се набавка услуга врши од субјекта који се у смислу Закона сматра наручиоцем;

– да тај субјект има посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке;

– да му је то посебно или искључиво право додељено од стране Републике Србије, територијалне аутономије или локалне самоуправе на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа.

Чланом 3. став 1. тачка 1) Закона је прописано да је наручилац јавне набавке, државни орган, организација, установа и други директни и индиректни корисник буџетских средстава, у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и организација за обавезно социјално осигурање.

Законом о званичној статистици прописано је да:

– је одговорни произвођач званичне статистике државни орган, односно установа, задужен за прикупљање, израду и објављивање података званичне статистике, у складу са петогодишњим статистичким програмом (члан 4. став 1. тачка 2);

– су системом званичне статистике Републике Србије, као одговорни произвођачи, обухваћени Републички завод за статистику, Народна банка Србије, Градска управа града Београда – за територију града Београда и остали одговорни произвођачи званичне статистике, наведени у петогодишњем статистичком програму (члан 6);

– је Републички завод за статистику (у даљем тексту: Завод) посебна организација задужена за обављање статистичких активности заснованих на петогодишњем статистичком програму и годишњим имплементационим плановима, као и да је Завод главни произвођач и дисеминатор званичних статистичких података, као и одговорни стручни носилац, организатор и координатор система званичне статистике у Републици Србији и представља званичну статистику Републике Србије у међународном статистичком систему (члан 7);

– Завод, као главни учесник унутар система, обавља послове који се односе на производњу и дисеминацију националних рачуна, спровођење прописа, увођење и вођење статистичких регистара, са изузетком одређених истраживања из финансијског сектора и др. и, као организатор и координатор званичне статистике, припрему петогодишњих статистичких програма и годишње примењиве планове, израду методологије за истраживања која спроводи и поставља стандарде за целокупну званичну статистику – класификације, номенклатуре, дефиниције, принципе и друго, уколико за поједине области није другачије одређено, постављање и одржавање базе података које су резултат рада званичне статистике осим базе података Народне банке Србије и др (члан 8);

– Народна банка Србије обавља активности званичне статистике у складу са овим законом и другим прописом, као и да поставља стандарде за званичну статистику у оквиру функција које врши, док су чланом 4. Закона о Народној банци Србије („Сл. гласник РС“, бр. 72/03, 55/04, 85/05 и 44/10) набројане функције које обавља, између осталих, утврђује и спроводи монетарну и девизну политику, управља девизним резервама, утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система, издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине итд (члан 12).

У смислу цитираних одредби Закона о званичној статистици и Закона о Народној банци Србије несумњиво произлази да и Завод и Народна банка Србије обављају статистичка истраживања, с тим што су послови Завода и функције Банке различити, те се домен њихових статистичких истраживања опредељује с обзиром на врсту послова, односно функција које наведени органи врше.

С обзиром на изнето, мишљење Министарства финансија је да Републички завод за статистику има статус наручиоца, у смислу члана 3. став 1. тачка 1) Закона и да му је Законом о званичној статистици дато посебно право на обављање делатности која се односи на пружање услуга статистичких истраживања, односно да наручиоци нису у обавези да примењују Закон када врше набавке

услуга које се односе на статистичка истраживања које Завод пружа, а које представљају посебну делатност Завода.

11. а) Да ли је наручилац прекршио Закон о јавним набавкама када је, по спроведеном поступку јавне набавке, закључио годишњи уговор о јавној набавци, који садржи податке о уговореним јединичним ценама, а не садржи јасно изражену коначну цену (вредност) набавке, с тим да је „саставни део уговора и образац понуде изабраног понуђача који садржи јединичне цене“?

б) Да ли је наручилац поступио супротно члану 27. Закона о јавним набавкама у случају када је пре покретања поступка предметну набавку предвидео Планом набавки, али у плану није наведена процењена вредност јавне набавке, већ је иста предвиђена одлуком о покретању поступка јавне набавке и у тренутку покретања поступка наручилац је имао обезбеђена средства у буџету?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00569/2011-27 од 9.11.2011. год)

а) Чланом 7. став 1. Правилника о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки („Сл. гласник РС“, бр. 50/09, у даљем тексту: Правилник) прописано је да модел уговора мора да садржи све битне елементе уговора (предмет, цену и уговорне обавезе).

Из одредбе члана 462. став 1. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99, 23/99, 35/99 и 44/99) произлази, између осталог, да уговор о продаји нема правно дејство ако уговор не садржи довољно података помоћу којих би се могла одредити цена.

Под претпоставком да је предмет јавне набавке такав да се може изразити по јединици мере и да су у уговору о јавној набавци наведене јединичне цене, односно да је саставни део тог уговора и

образац понуде изабраног понуђача на основу којег се може утврдити укупна вредност уговора, по мишљењу Министарства финансија не ради се о уговору који је закључен супротно прописима којима се уређују јавне набавке.

б) Чланом 27. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану набавки и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету Републике Србије, територијалне аутономије, локалне самоуправе или у финансијском плану наручиоца.

Наручилац, сагласно члану 28. став 1. тачка 3) Закона, покрене поступак јавне набавке доношењем одлуке о покретању поступка у писаном облику која, између осталог, садржи и процењену вредност јавне набавке.

Како обавезна садржина годишњег плана набавки није прописана Законом, то наручилац може покренути поступак јавне набавке која је предвиђена у годишњем плану набавки, без обзира на то што план набавки не садржи процењену вредност јавне набавке, наравно под условом да су средства за ту јавну набавку предвиђена у буџету Републике Србије, територијалне аутономије, локалне самоуправе или у финансијском плану наручиоца и да одлука којом се покрене поступак јавне набавке садржи податак о процењеној вредности те набавке.

12. Да ли Јавно предузеће Завод за изградњу града Нови Сад, као наручилац, може да спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива за набавку опреме за третман отпадних вода, из средстава која је обезбедио Уговором о донацији са шведском агенцијом за економски и регионални развој Tillväxtverket, ако због техничких, односно уметничких разлога предмета јавне набавке или из разлога повезаних са

заштитом искључивих права, набавку може испунити само одређени понуђач?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00483/2011-27 од 1.11.2011. год)

Чланом 7. став 1. тачка 2) одредбом под а) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке за које важе другачија правила набавке, а које се спроводе по основу међународног споразума који се односи на испоруке добара, извођење радова, пружање услуга или јавне конкурсе за нацрте.

Из наведеног произлази да наручилац није у обавези да примењује Закон под условом да су закљученим међународним споразумом, који се односи на испоруке добара, извођење радова, пружање услуга или јавне конкурсе за нацрте одређена правила по којима се спроводи јавна набавка или ако тај споразум упућује на примену одређених правила набавке.

У погледу питања које се односи на могућност да Јавно предузеће Завод за изградњу града Нови Сад спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива ако због техничких, односно уметничких разлога предмета јавне набавке или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку може испунити само одређени понуђач (члан 24. став 1. тачка 3. Закона), Министарство финансија указује на следеће:

Министарство финансија овлашћено је да даје мишљења о примени одредаба Закона и прописа донетих за његово извршавање, као и да врши контролу документације код директних и индиректних корисника буџетских средстава, са циљем да утврди да ли су средства наменски и законито коришћена, али не и да оцењује да ли су у конкретном поступку јавне набавке испуњени Законом прописани разлози за његову примену. Наиме, испуњеност законом прописаних услова за примену преговарачког поступка у сваком конкретном случају, укључујући и случај из члана 24. став 1. тачка 3) овог Закона, цени наручилац.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ЈАНУАРУ МЕСЕЦУ 2012. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Исправка Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 2 од 13. јануара 2012.
--	--

УРЕДБЕ

Уредба о ближим условима и начину вршења контроле мењачких послова	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.
--	--

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 20. јануара 2012.
Правилник о поступку и условима за стицање сертификата за обављање мењачких послова, јединственом програму обуке за обављање мењачких послова и условима које морају да испуњавају предавачи који врше обуку	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.
Правилник о службеној легитимацији и одговарајућој врсти одеће, обуће и опреме девизног инспектора	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.

ОДЛУКЕ

Одлука о достављању Народној банци Србије података о имовини и обавезама друштва за осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.
---	--

УПУТСТВА

Упутство о изменама Упутства о достављању Народној банци Србије података о каматним стопама на кредите и депозите банака	Сл. гласник РС, бр. 2 од 13. јануара 2012.
--	--

ОСТАЛО

Усклађени износи накнада из члана 32. став 3, члана 40. став 3, члана 45. став 1. тачка 4) и члана 54. став 3. Закона о дувану	Сл. гласник РС, бр. 6 од 27. јануара 2012.
Усклађени износ посебне накнаде из члана 70. став 2. Закона о дувану	Сл. гласник РС, бр. 6 од 27. јануара 2012.
Усклађени динарски износи из члана 9. став 1. тач. 5) и б), чл. 12, 12а и 40г Закона о акцизама, годишњим индексом потрошачких цена у 2011. години, односно из члана 9. став 1. тач. 1) и 3) Закона о акцизама, индексом потрошачких цена за период од 1. јула 2011. године до 31. децембра 2011. године	Сл. гласник РС, бр. 6 од 27. јануара 2012.
Усклађени динарски износ из члана 13. ст. 3. и 4. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање годишњим индексом потрошачких цена у 2011. години	Сл. гласник РС, бр. 7 од 31. јануара 2012.
Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тач. 9), 12) и 13), члана 15а став 2, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 6) и 7), члана 21а, члана 83 став 5. тачка 1) и члана 101а ст. 1, 3. и 4. Закона о порезу на доходак грађана годишњим индексом потрошачких цена у 2011. години	Сл. гласник РС, бр. 7 од 31. јануара 2012.
Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2011. годину	Сл. гласник РС, бр. 7 од 31. јануара 2012.

Износ месечне основице доприноса за обавезно здравствено осигурање за лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике Србије за 2012. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.
Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2012. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2012. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 31. јануара 2012.

ЦИП – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Горан Радосављевић. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) - . - Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. - 20 цм

Месечно. –
ИССН 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
ЦОБИСС. СР-ИД 43429132